

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho
rozvoja obce Hunkovce
2015 - 2020**

Obsah

1 ÚVOD	4
2 FORMY A OBSAHY MATERIÁLOV PRE VEREJNOSŤ	6
2.1 Analyzované koncepčné dokumenty.....	6
2.2 Finančné zabezpečenie pre realizáciu PHRSR obce Hunkovce	9
2.3 Dokumenty súvisiace s rozvojom obce Hunkovce - začlenenie obce do územia DUKLA, o.z.	16
3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	17
3.1 HISTÓRIA OBCE	17
3.2 SYMBOLY OBCE	18
3.3 PRÍRODNÉ POMERY.....	19
3.4 VYUŽITIE KRAJINY OBCE.....	19
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	20
3.6 OBYVATELSTVO A ŠTRUKTÚRA OSÍDLENIA	20
3.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ.....	24
3.8 ŠKOLSTVO.....	26
3.9 KULTÚRA A ŠPORT.....	27
3.10 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	27
3.11 EKONOMIKA OBCE	27
3.12 SAMOSPRÁVA	29
3.13 TRH PRÁCE	30
3.14 TECHNICKÁ, TECHNOLOGICKÁ A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	30
4 IDENTIFIKÁCIA VONKAJŠÍCH FAKTOROV A ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V OBCI.....	31
5 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCICH PROJEKTOV.....	35
6 SWOT ANALÝZY	35
6.1 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE HUNKOVCE.....	39
7 VÍZIA OBCE HUNKOVCE.....	40
7.1 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	41

8 PROGRAMOVÁ ČASŤ	42
9 REALIZAČNÁ ČASŤ.....	48
10 AKČNÝ PLÁN	49
11 FINANČNÁ ČASŤ	50
12 ZÁVER	52
13 PRÍLOHY.....	54

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HUNKOVCE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2020

Formulár č.1 – Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2024
Územné vymedzenie:	Prešovský kraj, okres Svidník, obec Hunkovce ŠÚJ 527 327
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	22.06.2017
Dátum platnosti:	Od 2015 - 2020
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	17.07.2017

Zdroj: vlastné spracovanie

HUNKOVCE	
ZÁKLADNÉ ÚDAJE	
Kraj:	Prešovský
Okres:	Svidník
Región:	Horný Šariš
Poloha:	49° 21' 38.88" N, 21° 39' 6.84" E
Nadmorská výška:	294 m.n.m.
Rozloha:	6,96 km ²
Počet obyvateľov:	334 (31.12.2015)
Hustota obyvateľstva:	47,99 obyv./km ²
NACIONÁLE	
PSČ:	090 03
ŠÚJ:	527 327
EČV:	SK
Tel. predvoľba:	+421-54
OFICIÁLNE ADRESY	
Adresa:	Obec Hunkovce – Obecný úrad Hunkovce 81 090 03 Ladomírová
E-mail:	hunkovce@centrum.sk
Telefón:	054/ 752 50 81
Fax:	054/ 752 50 81

1 ÚVOD

PHRSR - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce bol vypracovaný v mesiacoch apríl 2017 – jún 2017 v zmysle zákona č. 309/2014 z 15. októbra, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Novela stanovila metodiku a z nej vyplývajúcu novú štruktúru a postupy spracovania PHRSR.

PHRSR je východiskovým dokumentom pre tvorbu stratégií súvisiacich s čerpaním Európskych štrukturálnych investičných fondov (EŠIF). PHRSR je výsledkom strategického plánovania, ktoré konkrétne napĺňa stratégiu CLLD Dukla, o.z.

Tvorba PHRSR obce Hunkovce vychádza z princípov:

- kvalitných a overených dát,
- komplexnej ekonomickej, sociálnej a ekologickej analýzy,
- partnerstva hlavných aktérov územia obce,
- udržateľného využitia hodnôt a zdrojov územia obce.

Formulár č. 2 Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho rozvoja a program sociálneho rozvoja obce HUNKOVCE na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2024
Forma spracovania:	Dodávateľsky neziskovou organizáciou VIDIEK, Bardejovská 254, 087 01 Gíraltovce
Riadenie procesu spracovania:	Koordinátor spracovania – starosta obce Mikuláš Horvát Pracovná skupina za ekonomickú oblasť: Vedúci: Miroslav Derco Členovia: Ľudmila Maguľáková, Miroslav Kosturský Pracovná skupina za environmentálnu oblasť: Vedúci: Miloš Franko Členovia: Nikola Horvátová, Juraj Červeňák Pracovná skupina za sociálnu oblasť: Vedúci: Jiří Karala Členovia: Slavomír Karala, Anna Demeterová
Obdobie spracovania:	Podľa harmonogramu
Financovanie spracovania:	Náklady na dodávateľské spracovanie spolu: 350 EUR na základe Mandátnej zmluvy č. 3/2017 zo dňa 18.04.2017

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipália 2012

Formulár č.3 Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Zámer spracovania PHRSR bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 06.04.2017 uznesením č. 02/04/2017 ako základný a kľúčový strednodobý rozvojový dokument ktorý:

- bude cielene a koncepčne usmerňovať a podporovať ekonomický a sociálny rozvoj obce,
- jasne stanoví priority a ciele za účelom realizácie strednodobého a trvalo udržateľného rozvoja založeného na cielenej stratégii a nie na náhlych nekoordinovaných rozhodnutiach,
- zahrnie výstupy z Miestnej stratégie rozvoja územia DUKLA, o.z. a regionálnych a národných dokumentov,
- konkrétne a jasne sformuluje predstavu a víziu o budúcnosti obce Hunkovce do roku 2024.

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

2 FORMY A OBSAHY MATERIÁLOV PRE VEREJNOSŤ

Stretnutia so spracovateľmi PHRSR konkrétne riešili a hodnotili aktuálny stav obce, hľadali a analyzovali vnútorné a vonkajšie činitele ovplyvňujúce súčasný stav obce, hľadali východiská z terajšej situácie a postupne vytvárali víziu obce do roku 2024, najmä v oblasti hospodárskej, environmentálnej a sociálnej.

Počas prípravy PHRSR boli v obci zorganizované verejné stretnutia s občanmi, súkromným sektorom a poslancami za účelom ich participácie na vízii a strategických cieľoch v rámci spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

2.1 Analyzované koncepčné dokumenty

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce patrí medzi základné dokumenty podporujúce regionálny rozvoj v SR, ako súčasť sústavy členenej na strategické dokumenty vypracované na úrovni štátu (NUTS I), sektorov, samosprávnych krajov, regiónov.

Východiskové podklady v rámci podpory regionálneho rozvoja na:

I. Miestnej úrovni:

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce,
- Program odpadového hospodárstva,
- Rozpočet obce.

II. Regionálnej úrovni:

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na programové obdobie 2014 - 2020, ktorý je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného Regionálneho operačného programu, ktorý :

- cielene a koncepčne usmerňuje a podporuje celkový ekonomický a sociálny rozvoj Prešovského samosprávneho kraja 2014 - 2020,
- jasne stanovuje priority a ciele za účelom realizácie strednodobého trvalo udržateľného rozvoja založeného na cielenej stratégii a nie na náhlych a nekoordinovaných rozhodnutiach,
- zahrňuje najdôležitejšie výstupy z Regionálnej inovačnej stratégie Prešovského kraja 2014 - 2020,
- zohľadňuje aktuálne trendy a akceptuje požiadavky európskych štruktúr a iniciatív, ako aj aktuálnu ekonomickú a sociálnu situáciu v SR, PSK i v jeho jednotlivých okresoch.

III. Národnej úrovni:

Národná stratégia regionálneho rozvoja do roku 2020 a jej aktualizácia

Cieľom aktualizácie je spoločné priebežné hodnotenie vývoja politik regionálneho rozvoja na štátnej a regionálnej úrovni ôsmich vyšších územných celkov (NUTS II) za obdobie od jeho prijatia v roku 2010 a súčasnej aktualizácie s ohľadom na plnenie cieľov NRSR SR. Cieľom je zároveň zohľadnenie tvorby komplexnej vládnej politiky, podpory regionálneho rozvoja na obdobie na roky 2014 – 2020 a zosúladenie priorít Národnej stratégie s obsahovým dokumentom EÚ – Stratégia Európa 2020.

1. Partnerská dohoda určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak,
2. aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie.
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre Programové obdobie 2014 – 2020:
 - a. Integrovaný regionálny operačný program “IROP” - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
 - b. Sektorový operačný program, je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.

Ostatné programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 ktorej cieľom je: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast,
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.

- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúce plošný (celoštatný) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Uplatnenie integrovaného prístupu k realizácii PHRSR

rozmer – 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Hunkovce integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Hunkovce 2015 – 2024 integruje a nadväzuje na predchádzajúce projekty a rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE –

Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie s Akčným plánom 2016-2019.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

2.2 Finančné zabezpečenie pre realizáciu PHRSR obce Hunkovce

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje:

- na mikroregionálnej úrovni združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obce Hunkovce a súkromného sektoru,
- z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov,
- alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov i so súkromným sektorom,
- z rozpočtu PSK,
- z rozpočtu jednotlivých ministerstiev,
- zo súkromných nadačných prostriedkov.

Doplňkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie doplňkové zdroje, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu alebo nie sú podporované vôbec. Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona č. 369/1990 Z. z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov.

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce boli použité prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR a Štatistického úradu SR. Obec Hunkovce má vytvorené možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí tzv. Pozičného dokumentu:

Prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- moderná a profesionálna verejná správa.

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ, Partnerskej dohody a Operačných programov.

Tabuľka 1 Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ/investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (Val)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR,ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRRSR	MF SR	2 7 a, b, c, d	KF,EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVRSR	MV SR	9	EFRR,ESF
				8,9,10	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠSR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽPSR	MDVRRSR	4c	KF,EFRR
			MHSR	4,7 e	
				4,5,6	
			MVSR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRVSR	MKSR	6c	ESF,EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10,	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR,ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRVSR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRVSR			EFNRH
10	Európska územná	RO budú určené zo strany EK			EFRR

	spolupráca		
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK	EFRR

Zdroj: vlastné spracovanie

Priority operačných programov:

OP VÝSKUM A INOVÁCIE

PRIORITNÁ OS 1: Výskum a vývoj pre potreby inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry (výskum a inovácia) a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä európskeho záujmu.

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Podpora podnikateľských investícií do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, klastrov a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách a šírenie všestranne využiteľných technológií.

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP s cieľom zapojenia do rastu a inovácií.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií.

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 14)
- Poradenské služby (čl. 15)
- Investície do hmotného majetku (čl. 17)

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 18)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 19)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 35)
- LEADER (čl. 42-44)

Neprojektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez národné projekty):

- Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (LFA)
- Agroenvironmentálne operácie súvisiace s klímou
- Ekologické poľnohospodárstvo
- Platby za životné podmienky zvierat
- Platby Natura 2000.

OP KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie mestského prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

INTEGROVANÝ REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM

PRIORITNÁ OS 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov.

PRIORITNÁ OS 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy.

PRIORITNÁ OS 3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území.

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

PRIORITNÁ OS 4: Bratislavský kraj

PRIORITNÁ OS 5: Technická pomoc

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických

efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA Interreg II. SR -Poľsko

PRIORITNÁ OS 1: Využívanie inovačného potenciálu

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1 Investície do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a celoživotného vzdelávania (10)

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2 Podpora podnikania a investícií do výskumu a vývoja, a rozvoja prepojení a synergie medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vyššieho vzdelávania (1b)

PRIORITNÁ OS 2: Dopravná dostupnosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1 Zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom napojenia na sekundárnych a terciárnych uzlov do TEN-T infraštruktúry (7b)

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2 Rozvoj ekologicky citlivých a nízko uhlíkových dopravných systémov vrátane riečnej a morskej dopravy, prístavov a multimodálnych prepojení (7c)

PRIORITNÁ OS 3: Kvalitné životné prostredie pre obyvateľov

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1 Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva (6c)

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2 Ochrana a obnova biodiverzity, ochrana a obnova pôdy a propagácia služieb ekosystémov vrátane NATURA 2000 a zelenej infraštruktúry (6d)

PRIORITNÁ OS 4: Rozvoj miestnych iniciatív

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1 Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy – Fond malých projektov

PRIORITNÁ OS 5: Technická pomoc

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA

Veľmi dôležitý dokument, ktorý vytvára priestor pre prípravu a realizáciu PHRSR obcí. Obec Hunkovce môže čerpať z operačného programu PRV, ktorý spolu s IROP vytvára možnosť multifondového čerpania prostriedkov ako i z iných operačných programov.

PRV je strategický dokument ktorý zahŕňa:

- Systém riadenia CLLD - Miestny rozvoj vedený komunitou. Je nástroj na zapájanie aktérov (obyvateľov) do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji obce Hunkovce. Je založený na princípe riadenia zdola – nahor, metódou LEADER,
- LEADER - je inovatívny prístup pre rozvoj vidieka a jeho politiku. Základnou myšlienkou je podporovať rozvoj na základe využívania lokálneho potenciálu i územia obce a jeho vnútorných zdrojov. O rozvoji územia teda pri uplatňovaní prístupu zdola – nahor rozhodujú miestni aktéri z územia,
- Systém riadenia Programu rozvoja vidieka.

Základné priority rozvoja vidieka

Program rozvoja vidieka SR na roky 2014-2020 je súčasťou Spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá stojí na dvoch pilieroch. Prvý z nich pozostáva z nástrojov súvisiacich s fungovaním poľnohospodárskych trhov a potravinového dodávateľského reťazca, s priamymi platbami, ako aj dobrým poľnohospodárskym a environmentálnym stavom. Uvedené opatrenia spoločne tvoria podstatu podpory poľnohospodárov v EÚ, ako aj základy fungujúceho udržateľného poľnohospodárstva v rámci celej EÚ.

Druhým pilierom SPP je politika rozvoja vidieka, ktorej cieľom je zlepšovať konkurencieschopnosť pôdohospodárstva, udržateľné spravovanie prírodných zdrojov, opatrenia na ochranu klímy, ako aj vyvážený územný rozvoj vidieckych oblastí. Táto je vykonávaná prostredníctvom projektových a neprojektových opatrení prostredníctvom Operačných programov a ich realizáciou.

Dôležitým prvkom reformy politiky súdržnosti EÚ je koncentrácia zdrojov z budúcich fondov EÚ na obmedzené množstvo priorít s jasnými výsledkami. Fondy EÚ je potrebné nasmerovať na financovanie priorít s najväčším potenciálom rastu, viac využívať návratné finančné zdroje a národné financovanie. Z pohľadu Európskej komisie je najúčelnejšie využiť fondy Spoločného strategického rámca EÚ na podporu týchto oblastí:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- moderná a profesionálna verejná správa.

Celkové disponibilné zdroje na realizáciu PRV na programovacie obdobie 2014 - 2020 sú vo výške 2 079 595 129 EUR.

Z toho:

- I. Pilier - Priame platby 3 054 205 654 EUR, Program rozvoja rastlinnej a živočíšnej výroby 114 258 134 EUR
- II. Pilier – Program rozvoja vidieka 2 079 595 129 EUR. Plnenie priorít PRV SR 2014 – 2020
- Projektové opatrenia spolu 1 008 742 740 EUR z toho vyčlenené pre obce 119 500 000 EUR
- Neprojektové opatrenia spolu 232 722 389 z toho vyčlenené pre obce 104 783 019 EUR

Uvedené zdroje uvádzame, aby aktéri pri spracovaní PHRSR vedeli, akú možnosť majú využívať zdroje pre rozvoj samotnej obce.

2.3 Dokumenty súvisiace s rozvojom obce Hunkovce - začlenenie obce do územia DUKLA, o.z.

Stručný popis územia DUKLA, o.z. :

V priebehu minulých 20 rokov sa prístup LEADER v oblasti miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom (CLLD) –založený na skúsenostiach iniciatívy financovanej zo štrukturálnych fondov EÚ, ktorý mal pomôcť zúčastneným stranám vo vidieckych oblastiach, zhodnotiť dlhodobý potenciál ich miestneho regiónu –ukázal ako efektívny a účinný nástroj pri uskutočňovaní rozvojových politík. Európska komisia podporuje túto realizačnú metódu aj prostredníctvom ďalších iniciatív Spoločenstva, akými sú iniciatívy URBAN a EQUAL. Pokiaľ ide o prístup LEADER, ktorý EÚ sústavne podporuje od roku 1991, tento prístup sa stal dôležitým prvkom rozvojovej politiky vidieka a je akceptovaný v celej Európe. V roku 2013 bolo založené občianske združenie pod názvom Dukla, o. z. so sídlom v obci Kružlová. Je to občianske združenie, ktoré vyvíja svoju činnosť na geograficky súvislom území okresu Svidník a Bardejov. Tvorí ho 58 obcí, medzi ktorými je aj obec Hunkovce.

Združenie je občianske združenie, ktoré združuje fyzické a právnické osoby, pôsobiace resp. sídliace na danom území a predstavuje verejno-súkromné partnerstvo, ktoré pôsobí na území okresov Bardejov a Svidník v zmysle bodu I. č I. 3 Stanov a zavádza do praxe princípy v záujme rozvoja miestnej komunity smerujúce k rozvoju vidieckeho územia za účelom realizovania projektov v oblasti ochrany ľudských práv a slobôd, vzdelávania, výchovy a rozvoja telesnej kultúry, výskumu, vývoja a vedecko-technických služieb a informačných služieb, tvorbe a ochrane životného prostredia a ochrane zdravia obyvateľstva, služby ma na podporu regionálneho rozvoja zamestnanosti, zabezpečovania bývania, správy, tvorbe rozvoja ochrany a obnovy a prezentácií duchovných a kultúrnych hodnôt a činnosti, ktoré rozpracuje stratégia združenia ako základný rozvojový plánovací dokument združenia. Tieto ciele bude združenie naplňovať na základe princípov prístupu LEADER, resp. CLLD prijatých v rámci Programu rozvoja vidieka SR a iných operačných programov SR, teda prístupom zdola nahor, zapojením miestnych aktérov do plánovania, rozhodovania a realizácie aktivít v prospech rozvoja územia a dodržiavaním princípu partnerstva medzi verejným sektorom, podnikateľskou a neziskovou sférou a to v rámci všetkých dostupných finančných zdrojov EÚ, resp. iných inštitúcií a zdrojov.

3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Hunkovce súčasťou okresu Svidník a Vyššieho územného celku Prešov.

Tabuľka 2 Základná charakteristika obce

Základná charakteristika obce Hunkovce (k 31.12.2015)	
Kód obce	527 327
Názov okresu	Svidník
Názov kraja	Prešovský kraj
Štatút obce	obec
PSČ	090 03
Telefónne smerové číslo	054
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1548
Nadmorská výška obce	294 m.n.m.
Celková výmera územia obce [km ²]	6,96
Hustota obyvateľstva	47,99 obyv./km ²
Zdroj: OcÚ Hunkovce	

Obec Hunkovce je vytvorená jedným sídlom a jedným katastrálnym územím, ktoré združuje občanov s trvalým pobytom, podnikateľov a členov občianskych a záujmových združení. Obec je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Pri výkone samosprávy sa riadi ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. Obec ma volené 5 členné zastupiteľstvo. Na čele obce je starosta Mikuláš Horvát.

Zastupiteľstvo, starosta obce, členovia komisií ako i podnikatelia a zástupcovia združení vytvárajú spolu s aktívnymi občanmi tvorivú silu pri zabezpečovaní a spracovaní PHRSR, ktorý sa spracováva v súlade s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii rozvoja SR, s PHSR Prešovského samosprávneho kraja ako i s Integrovanou stratégiou rozvoja územia (CLLD) Dukla, o. z., ktorej aktívnym členom je aj obec Hunkovce. Neoddeliteľná súčinnosť pri tvorbe RIUS a PHRSR tak vytvára optimálny priestor pre dosiahnutie lepších životných podmienok obyvateľov obce, najmä rozvojom podnikateľských aktivít s cieľom znižovania nezamestnanosti a to využívaním vlastných prírodných a ľudských zdrojov, efektívnym využitím vlastných a cudzích finančných zdrojov zo ŠR a Eurofondov, najmä z Programu rozvoja vidieka a iných Operačných programov v Programovacom období 2014 – 2020.

3.1 HISTÓRIA OBCE

Obec je doložená z roku 1548 ako Hwkoch, neskôr ako Hunkouecz (1588), Hunkocz (1773), Hunkowce (1808), Honkovce (1920), Hunkovce (1927); maďarsky Hunkóc.

Obec patrila panstvu Makovica. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a chovom dobytka. V roku 1711 sa útekmi poddaných takmer vyľudnila, v roku 1787 mala 30 domov a 203 obyvateľov, v roku 1828 mala 33 domov a 251 obyvateľov.

Za I. ČSR bolo značné vysťahovalectvo. V roku 1932 sa obec zapojila do maloroľníckeho hnutia. V roku 1944 bola celkom zničená a po oslobodení obnovená. Časť obyvateľstva pracovala v priemyselných závodoch na okolí.

V Hunkovciach sa nachádza nemecký vojenský cintorín, ktorý pochádza z čias druhej svetovej vojny a je na ňom pochovaných takmer 3 100 nemeckých vojakov, ktorí zahynuli počas Karpatsko-duklianskej operácie. Obnovený bol v roku 1994 a je celoročne udržiavaný.

Na hrobach sú umiestnené kríže s menami, údajmi a vojenskými hodnosťami padlých. Nachádza sa na miernom svahu pred obcou Hunkovce na ľavej strane cesty v smere Svidník – Vyšný Komárnik.

V Hunkovciach je *i vojenský cintorín z I. svetovej vojny*. Leží cez cestu oproti nemeckému vojnovému cintorínu z II. svetovej vojny, v blízkosti rieky. Nie je tu však žiadna tabuľa ani kríž, ktoré by upozorňovali na existenciu vojnového cintorína – je bez pomníkov a neudržiavaný.

V strede obce, na návrší, vpravo od hlavnej cesty, v smere toku Ladomirky, stojí drevená cerkev z roku 1799. Je lemkovského typu s osemhrannými byzantskými kupolami, národná kultúrna pamiatka od roku 1968. Tento malý chrám bol dostačujúci pre vtedajší počet obyvateľov. Je zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky. Zaujímavosťou je natočenie svätyne na sever v dôsledku rešpektovania terénnych podmienok. Chrám bol opravovaný v roku 1922, následne však počas druhej svetovej vojny v roku 1944, bol nielen chrám, ale aj obec značne poškodená.

Je to trojpriestorový zrubový objekt osadený na nízkej kamennej podmurovke. Veža cerkvi postavená z hranolov je obložená vertikálnymi doskami, s hmotou stavby ich spája šindľová strecha zakončená štvorstupňovitými kupolami. Obdobne kupoly sú nad presbytériom a loďou. Dynamickú stupňovitú strechu uzatvárajú ornamentálne riešené barokové kovové kríže. Cerkev je na ochranu pred vonkajšími vplyvmi počas obložená vertikálnymi doskami a lištami z ihličnanov.

Pôvodné drevené oplatenie, v tvare dlhých kmeňov, kmeňovej záseky, ktorému sa v miestnom nárečí hovorilo palánok, sa už nezachovalo. Do cerkvi sa vchádza cez drevenú bránu so šindľovou strieškou. Ikonostas a ďalšia pôvodná výzdoba chýba. V cerkvi nie sú vykonávané žiadne cirkevné obrady.

3.2 SYMBOLY OBCE

Erb obce

Erbom obce je zamestnanecký motív pripomínajúci roľnícko-dobytkársku orientáciu obyvateľov obce a ich gréckokatolícku vieru. V červenom štíte je zlaté dvojité jarmo, prevýšené strieborným trojitým krížom. Autormi erbu sú Leon Sokolovský a Sergej Pančák. Erb bol prijatý na obecnom zasadnutí 28. januára 2005 a je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod poradovým číslom H -168/2004.

Vlajka obce

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbe červená, biela, červená, žltá a červená. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

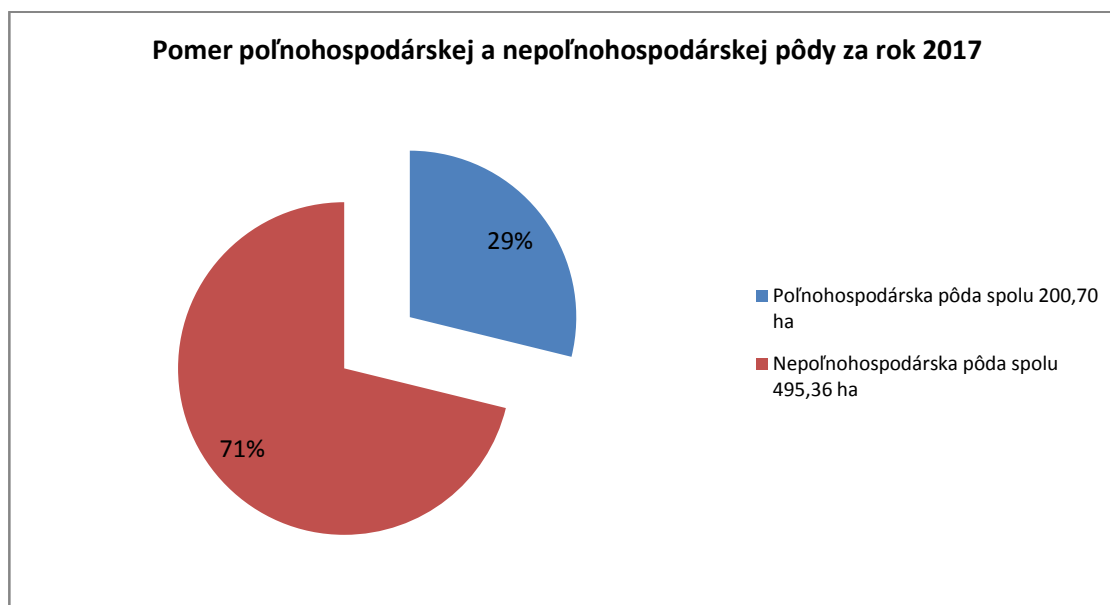
3.3 PRÍRODNÉ POMERY

Hunkovce ležia v severnej časti Nízkych Beskýd na sútoku Ladomírky s potokom Hrišov. Nadmorská výška v strede obce je 310 m n. m. a v chotári 290 – 507 m n. m. Mierne členitý povrch chotára tvoria flyšové vrstvy a štvrtohorné uloženiny. Prevláda les (buk, breza).

3.4 VYUŽITIE KRAJINY OBCE

Celková plocha riešeného územia je tvorená z 29 % poľnohospodárskou pôdou o výmere 200,70 ha a zvyšných 71 % predstavuje nepoľnohospodárska pôda s výmerou 495,36 ha.

Graf 1 Pomer poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy za rok 2017

Zdroj: www.katasterportal.sk

Pôdny fond riešeného územia nám znázorňuje nasledujúca tabuľka. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávne porasty (17,6 %) a orná pôda (8,29 %). Malú časť tvoria záhrady (2,94 %). V súvislosti s tým, že dané územie sa nachádza v mierne teplotnom pásme, ktorého klíma je zaradená do teplotne horského typu, sa tu nevyskytujú chmelnice ani vinice. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy tvoria najväčšiu časť lesné pozemky (59,82 %) ďalej ostatné plochy (5,24 %) vodné plochy (3,17 %) a zastavané plochy (2,94 %). Lesné pozemky sú vo vlastníctve urbáriátov, cirkvi, súkromných vlastníkov a štátu. Jednotlivé správy lesa zabezpečujú jeho správnu funkciu, ochranu a prirodzenú obnovu.

Tabuľka 3 Pôdny fond riešeného územia za rok 2017

Pôdny fond	Rozloha (ha)	Rozloha (%)
Poľnohospodárska pôda		
- orná pôda	57,73	8,29
- chmelnice	0	0
- vinice	0	0
- záhrady	20,46	2,94
- ovocné sady	0	0
- trvalo trávne porasty	122,51	17,6

Poľnohospodárska pôda spolu:	200,70	28,83
Nepoľnohospodárska pôda		
- lesné pozemky	416,39	59,82
- vodné plochy	22,07	3,17
- zastavané plochy	20,45	2,94
- ostatné plochy	36,45	5,24
Nepoľnohospodárska pôda spolu:	495,36	71,17
Celkom:	696,06	100

Zdroj: www.katasterportal.sk

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Chránené územia

Do hodnoteného územia a jeho širšieho okolia nezasahujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné prvky ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny). Kataster obce nezasahuje do žiadnych navrhovaných lokalít tvoriacich sústavu chránených území NATURA 2000 (Chránené vtáčie územia a Územia európskeho významu). Hodnotenú územie nie je zaradené do Ramsarského dohovoru o mokradiach. V hodnotenom území a širšom sa nenachádzajú chránené stromy.

3.6 OBYVATEĽSTVO A ŠTRUKTÚRA OSÍDLENIA

Analýza demografického vývoja v rokoch 2010 až 2016 v obci Hunkovce, vychádzajúc z údajov v nasledujúcej tabuľke, poukazuje na pomerne vyrovnané počty obyvateľov v jednotlivých rokoch.

Tabuľka 4 Vývoj počtu obyvateľov v obci Hunkovce

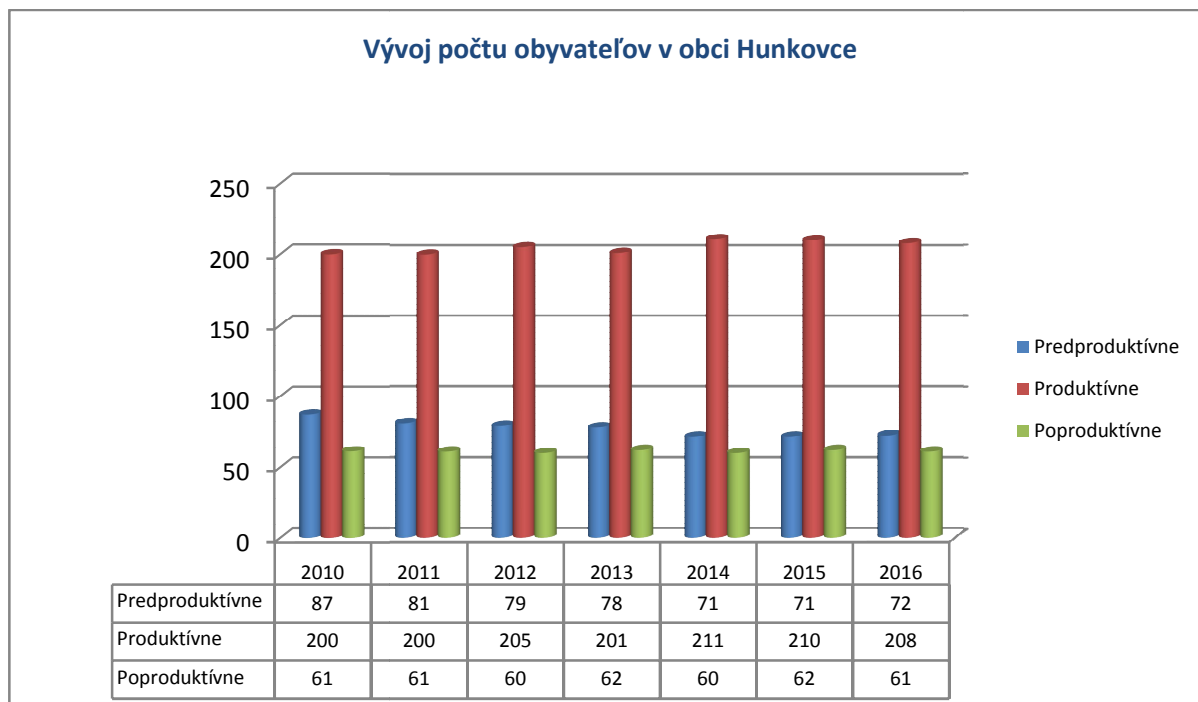
rok	pohlavie	predproduktívne	produktívne	poproduktívne	spolu
2016	muži	30	96	28	154
	ženy	42	112	53	187
	spolu	72	208	61	341
2015	muži	32	110	28	170
	ženy	39	100	34	173
	spolu	71	210	62	343
2014	muži	29	119	34	182
	ženy	42	92	26	160
	spolu	78	201	62	341
2013	muži	36	99	28	163
	ženy	42	102	34	178
	spolu	78	201	62	341
2012	muži	37	107	28	172
	ženy	42	98	32	172
	spolu	79	205	60	344
2011	muži	37	105	26	164
	ženy	44	95	35	171
	spolu	81	200	61	342

2010	muži	42	96	26	164
	ženy	45	104	35	184
	spolu	87	200	61	348

Zdroj: OcÚ Hunkovce

Graf 2 nám znázorňuje vývoj počtu obyvateľov v obci Hunkovce za posledných šesť rokov, kde môžeme vidieť, že najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia v produktívnom veku.

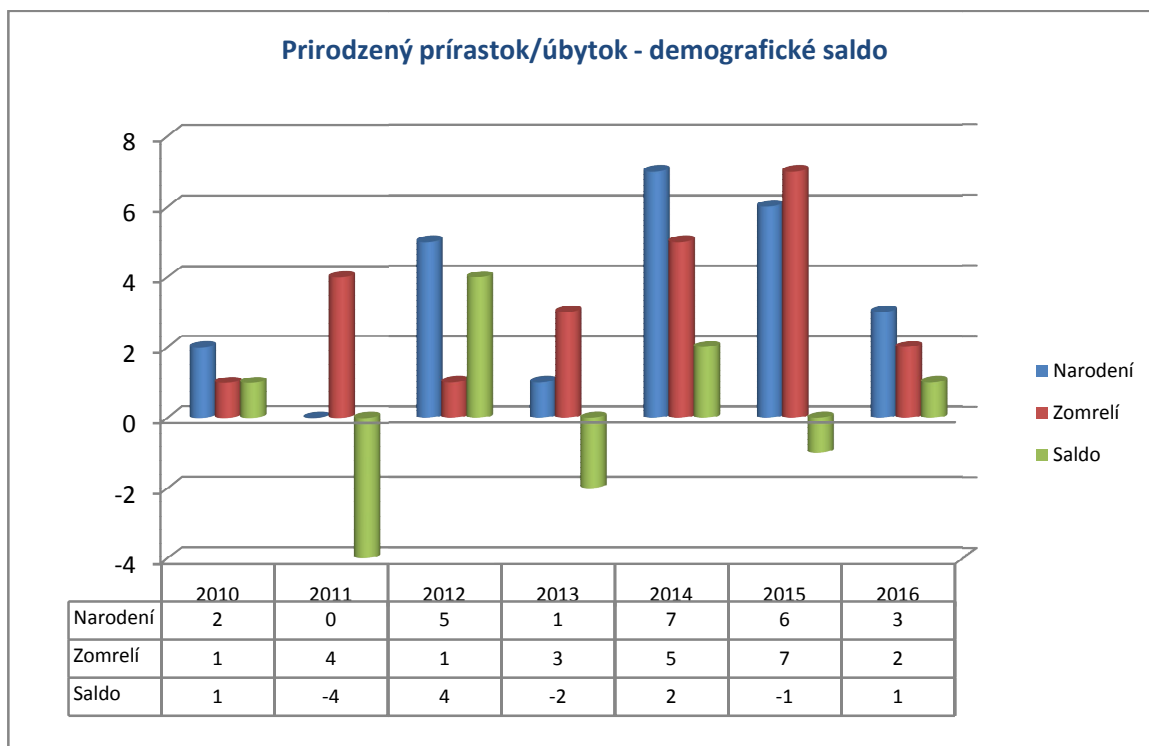
Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov v obci Hunkovce

Zdroj: OcÚ Hunkovce

Prírodný prírastok ako výsledok reprodukcie obyvateľstva, ktorý predstavuje rozdiel medzi počtom živonarodených a zomrelých obyvateľov dosahuje v poslednom období rokov 2010-2016 striedavo prírastky a úbytky počtu obyvateľov.

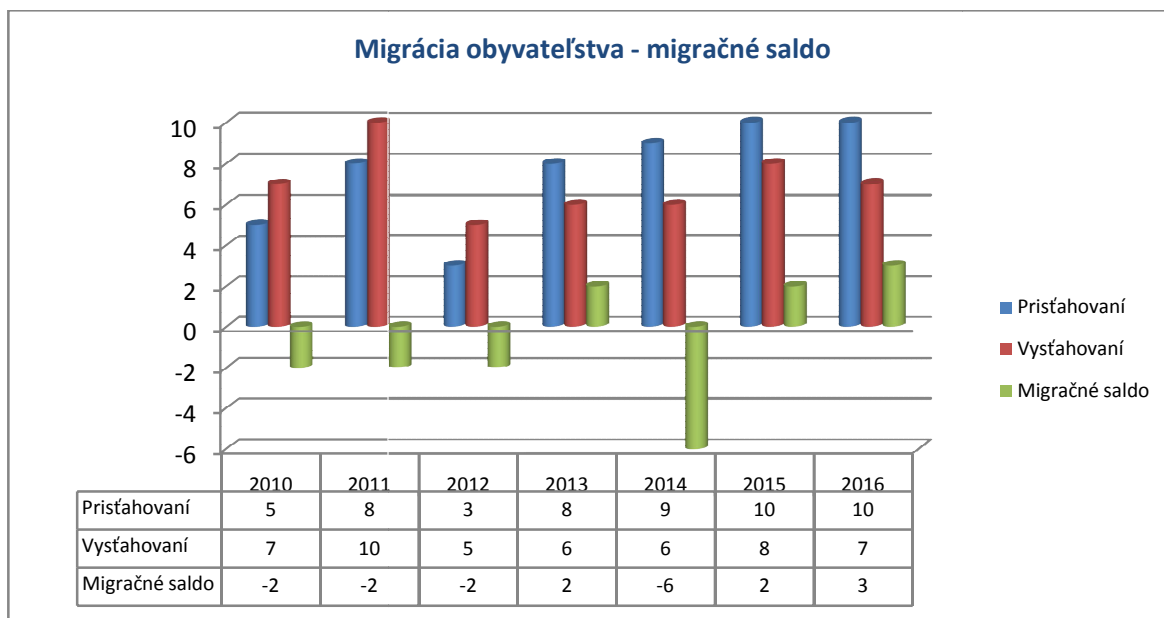
Graf 1 Prirodzený prírastok/úbytok

Zdroj: OcÚ Hunkovce

V rámci migrácie obyvateľov Hunkoviec dochádza v priebehu niekoľkých rokov skôr k prisťahovalectvu. Celkovo sa za sledované obdobie prisťahovalo 53 obyvateľov a odsťahovalo 49 obyvateľov.

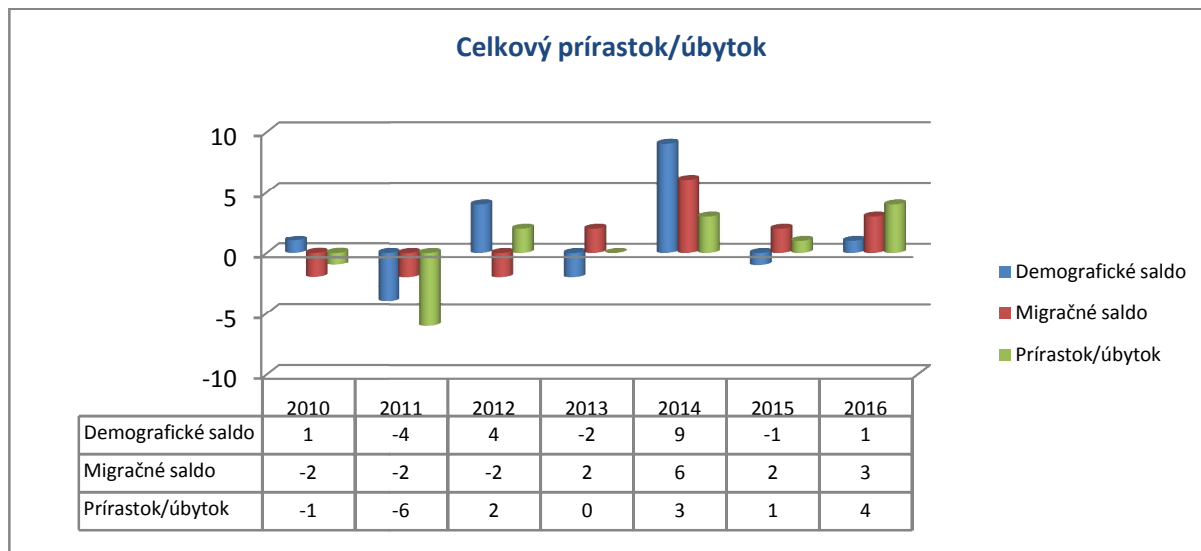
Graf 2 Migrácia obyvateľstva

Zdroj: OcÚ Hunkovce

Celkový prírastok obyvateľstva je súčet prirodzeného prírastku a migračného salda. V obci Hunkovce v období rokov 2010 – 2016 prevažovali pozitívne hodnoty – teda prírastky obyvateľstva. Celkový úbytok pozorujeme iba v rokoch 2010 a 2011.

Graf 3 Celkový prírastok/úbytok

Zdroj: OcÚ Hunkovce

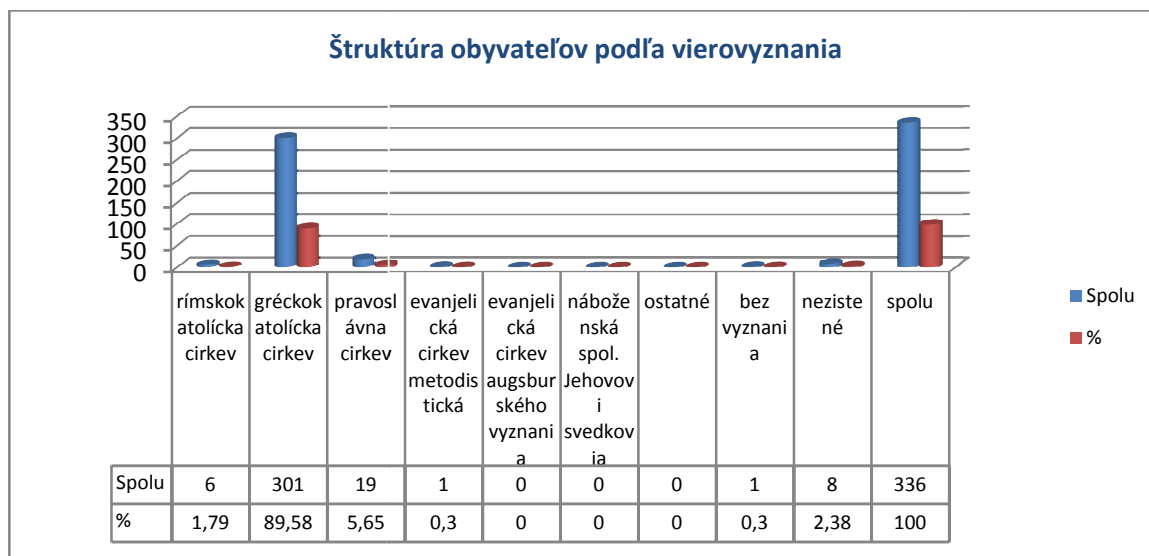
Tabuľka 5 Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov

Rok	2020	2040
Počet obyvateľov	388	424

Zdroj: OcÚ Hunkovce

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 vyjadruje štruktúru obyvateľstva podľa vierovyznania nasledujúci graf. Najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia gréckokatolíckeho vierovyznania, ktorí tvoria až 89,58 % z celkového počtu obyvateľov.

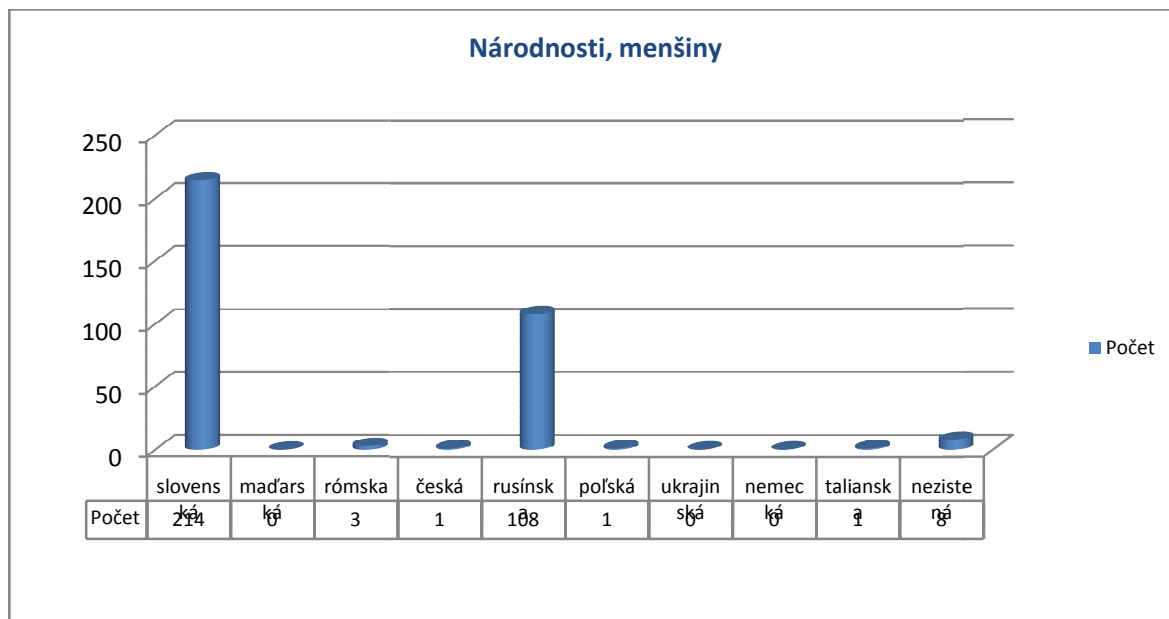
Graf 4 Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania

Zdroj: www.statistics.sk

V obci Hunkovce sa podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 hlási 214 obyvateľov k slovenskej národnosti, 105 k rusínskej, 3 k rómskej, 1 k českej, 1 k talianskej a 8 je nezistených.

Graf 5 Národnosti, menšiny

Zdroj: www.statistics.sk

3.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti a odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery. S nárastom počtu vysokých škôl rastie aj vzdelanostná štruktúra obyvateľstva. V obci Hunkovce je nasledujúce rozdelenie obyvateľstva podľa najvyššieho skončeného stupňa vzdelania.

Tabuľka 6 Vzdelanie

Najvyššie skončený stupeň školského vzdelania	spolu
základné	81
učňovské (bez maturity)	34
stredné odborné (s maturitou)	54
úplne stredné učňovské (s maturitou)	11
úplne stredné odborné s maturitou	54
úplne stredné všeobecné	10
vyššie	2
vysokoškolské bakalárske	4
vysokoškolské (magisterské, inžinierske, doktorské)	14
vysokoškolské doktorandské	0
vysokoškolské spolu	18
bez školského vzdelania	66
nezistené	6
úhrn	336

Zdroj: www.statistics.sk

V obci Hunkovce boli zistené nasledujúce údaje o ekonomicky aktívnom obyvateľstve. Najvyšší počet obyvateľov pracuje v oblasti priemyselnej výroby, ďalej nasleduje stavebníctvo a zdravotníctvo.

Tabuľka 7 Odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	spolu
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	2
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	2
Ťažba nerastných surovín	1
Priemyselná výroba	16
Výroba a rozvod elektriny, plynu vodu	3
Stavebníctvo	8
Veľkoobchod a maloobchod	4
Hotely a reštaurácie	0
Doprava, skladovanie a spoje	8
Peňažníctvo a poisťovníctvo	3
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby	3
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	4
Školstvo	4
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	4
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	6
EA bez udania odvetví	26
Spolu	94

Zdroj: OcÚ Hunkovce

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov, v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonávajú politiku zamestnanosti.

ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR vo Svidníku a v Bardejove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných.

Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP podporuje predovšetkým vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva 17 nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb, 6 osôb prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti a dvaja sú zamestnaní cez projekt Cesta na trh práce - Aktivita č.3. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Podnikateľské subjekty v obci

Obec Hunkovce sa nachádza v blízkosti mesta Svidník, ktoré je od obce vzdialené 12 km. V súčasnom období v obci pôsobia nasledovné podnikateľské subjekty:

- **Bc. Ľubica Červeňáková** – špecializované sprostredkovanie obchodu
- **Agroprodukt Hunkovce, s.r.o.** – *poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia*
- **HORVATMI, s.r.o.** – *ostatné špecializované stavebné práce*
- **Ladislav Džugan** – *ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce*
- **Peter Bružina** – *zmiešané hospodárstvo*
- **Jozef Karala – AGRO** – *chov ostatného dobytku a byvolov*
- **Juraj Ducár** – *výroba výrobkov z dreva*
- **Peter Franko** – *výroba stavebnostolárska a tesárska*
- **Ľuboš Nastišin – ADER** – *obrábanie*
- **Jaroslav Hrinko – INŠTALDOM** – *inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení*
- **Milan Maguľak** – *pílovanie a hobľovanie dreva*
- **Lesprodukt s.r.o.** – *poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia*
- **Mgr. Marián Pokorný** – *preklady a tlmočenie*
- **Jarmila Hrinková** – *výstavba obytných a neobytných bytov*
- **Jozef Venglar** – *ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce*
- **Peter Bružina SHR, s.r.o.** – *služby súvisiace s pestovaním plodín*
- **Martin Benda** – *ubytovanie v ubytovniach a ostatné dočasné ubytovanie*
- **JAMATO, s.r.o.** – *ostatné služby poskytované v lesníctve*
- **Stanislav Humeník** – *ostatné služby poskytované v lesníctve*
- **Jaroslav Dudy** – *výroba stavebnostolárska a tesárska*

3.8 ŠKOLSTVO

V obci Hunkovce sa nenachádza Základná škola ani Materská škola. Žiaci dochádzajú do škôl v Krajnej Poľane a vo Svidníku.

Mesto Svidník tvorí základňu hlavne pre základné a stredné školy. Nachádza sa tam jedno predškolské zariadenie a šesť základných škôl. Stredoškolské štúdium je možné na školách :

Gymnázium blahoslavenej Matky Terezy

Gymnázium DH

Spojená škola – obchodná akadémia

Spojené škola – hotelová akadémia

Stredná odborná škola technická

Stredná odborná škola arm. gen. L. Svobodu Svidník

Stredná priemyselná škola odevná

SZS milosrdného Samaritána

Talentované deti majú možnosť rozvíjať svoje nadanie na Základnej umeleckej škole vo Svidníku, ktorá poskytuje umeleckú prípravu pre žiakov z mesta a z obcí sústredených vo svidníckom okrese.

3.9 KULTÚRA A ŠPORT

Kultúra

Na kultúrne podujatia má obec k dispozícii kultúrny dom. V obci sa pravidelne organizujú nasledujúce kultúrne podujatia:

- Ukončenie roka
- Mikuláš
- Úcta k starším
- MDD

Šport

Obec vlastní zelenú plochu pri Obecnom úrade, ktorá je využívaná ako športové ihrisko na rôzne aktivity občanov.

3.10 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Za lekárskou starostlivosťou dochádzajú obyvatelia obce Hunkovce do mesta Svidník, kde je kompletná lekárska starostlivosť v nemocnici arm. generála L. Svobodu Svidník a.s. a v iných súkromných zdravotníckych zariadeniach.

V obci sa v súčasnosti nenachádza žiadna sociálna infraštruktúra, nefunguje vývarovňa či rozvoz stravy pre chorých a nevládných občanov. Denný stacionár môžu obyvatelia navštevovať v meste Svidník.

3.11 EKONOMIKA OBCE

Obec pri hospodárení musí dodržiavať Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 611/2005 Z. z., 324/2007 Z. z., 54/2009 Z. z., 426/2013 Z. z., 361/2014 Z. z.) a musí mať vypracované a schválené Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. V nasledujúcich tabuľkách sa nachádza prehľad o hospodárení obce Hunkovce v roku 2016.

Náklady	2016			2015
	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
Spotrebované nákupy	10 690,25	0,00	10 690,25	9 696,78
Služby	13 945,61	0,00	13 945,61	9 663,31
Osobné náklady	36 557,53	0,00	36 557,53	25 321,06
Dane a poplatky	0,00	0,00	0,00	8,00
Ostatné náklady na	2 620,75	0,00	2 620,75	1 634,13

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce
Programovacie obdobie 2015–2020

prevádzkovú činnosť				
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 894,00	0,00	3 894,00	3 894,00
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	500,00	0,00	500,00	500,00
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné náklady	1 139,77	0,00	1 139,77	1 268,35
Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	288,00	0,00	288,00	260,00
Súčet	69 135,91	0,00	69 135,91	51 745,63

Zdroj: účtovná závierka obce Hunkovce r.2016 (www.registeruz.sk)

Výnosy	2016			2015
	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
Tržby za vlastné výkony a tovar	0,00	0,00	0,00	13,00
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	69 273,73	0,00	69 273,73	61 708,42
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	333,00	0,00	333,00	1 529,87
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	500,00	0,00	500,00	500,00
Finančné výnosy	1,22	0,00	1,22	1,34
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	14 446,42	0,00	14 865,62	2 903,06
Súčet	84 973,57	0,00	84 973,57	66 655,69
Výsledok hospodárenia pred	15 837,66	0,00	15 837,66	14 910,06

zdanením				
Výsledok hospodárenia po zdanení	15 837,49	0,00	15 837,49	14 909,93

Zdroj: účtovná závierka obce Hunkovce r.2016 (www.registeruz.sk)

AKTÍVA

Neobežný majetok spolu z toho:	156 380,63
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	83 221,23
Dlhodobý finančný majetok	73 159,40
Obežný majetok spolu z toho:	48 788,35
Zásoby	0,00
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00
Krátkodobé pohľadávky	15 092,25
Finančné účty	33 696,10
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00
Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00
Časové rozlíšenie	125,35
Vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice	0,00
SPOLU MAJETOK	205 294,33

Zdroj: účtovná závierka obce Hunkovce r.2016 (www.registeruz.sk)

PASÍVA

Vlastné imanie spolu z toho:	190 094,05
Oceňovacie rozdiely	0,00
Fondy	0,00
Výsledok hospodárenia	190 094,05
Závazky spolu z toho:	4 129,80
Rezervy	500,00
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	0,00
Dlhodobé záväzky	310,82
Krátkodobé záväzky	3 318,98
Bankové úvery a výpomoci	0,00
Časové rozlíšenie	11 070,48
Vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice	0,00
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	205 294,33

Zdroj: účtovná závierka obce Hunkovce r.2016 (www.registeruz.sk)

3.12 SAMOSPRÁVA

Právomoci a kompetencie obce

Kompetencie obce (t.j. právomoc a pôsobnosť obce) sú dané:

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71)

- Zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Platnou právnou úpravou SR
- Všeobecne záväznými nariadeniami obce na úseku samosprávnych činností (čl. 71 ods. 2 Ústavy SR).

Organizačná štruktúra obce

Súčasnú zriadenie verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Hunkovce. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov, ktorí sú volení obyvateľmi obce na obdobie 4 rokov. Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce na 4 roky. Starosta obce Hunkovce od roku 2014 je Mikuláš Horvát. Poslancami pre volebné obdobie 2014 – 2018 sú: Miroslav Derco, Miloš Franko, Jaroslav Džugan, Jiří Karala, Jozef Horvát.

Obec má zriadenú jednu obecnú komisiu:

- Pre verejný poriadok – jej predsedom je Miloš Franko a členmi sú Jiří Karala a Jozef Horvát.

3.13 TRH PRÁCE

Prechodom slovenskej ekonomiky na trhovú formu sa prejavili v značnej miere aj negatívne zmeny. Najvýraznejšie obyvateľstvo obce zasiahla nezamestnanosť. Najmä dlhodobá nezamestnanosť je sociálnym, kultúrnym, ekonomickým a psychologickým problémom.

Územie obce patrí do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove s detašovaným pracoviskom vo Svidníku. Zaoberá sa aj aktívnou politikou trhu práce. Okrem toho vyhodnocuje trh práce v obciach a mestách celého okresu, eviduje nezamestnaných, sprostredkováva zamestnanie, poskytuje poradenské služby a organizuje rekvalifikačné kurzy.

3.14 TECHNICKÁ, TECHNOLOGICKÁ A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Technická infraštruktúra

1. Plyn

Obec Hunkovce nie je plynofikovaná. Obyvatelia využívajú iné zdroje vykurovania najčastejšie tuhé palivo.

2. Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

Obec Hunkovce má vybudovaný verejný vodovod.

3. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Zneškodňovanie tekutého komunálneho odpadu z domácností a objektov občianskeho vybavenia je riešené verejnou kanalizáciou. Povrchová dažďová voda je odvádzaná obecnými stokami, resp. odvodňovacími priekopami.

4. Elektrická energia

Elektrické vedenie je vo vyhovujúcom stave na stĺpoch NN siete.

5. Telekomunikačné rozvody

Stav telefónnej siete je dobrý. Signál je vyhovujúci vo všetkých sieťach.

6. Televízne káblové rozvody

Káblová televízia v obci nie je zavedená.

7. Verejné osvetlenie

V obci Hunkovce je verejné osvetlenie na stĺpoch NN siete, so vzdušným rozvodom. Bolo čiastočne zrekonštruované.

8. Miestny rozhlas

Miestny rozhlas sa postupne rekonštruje.

Dopravná infraštruktúra

Obec je dopravne spojená cestou I. triedy E 73, ktorá vedie do Poľskej republiky. Z hľadiska vytvárania podmienok na zvyšovanie ekonomického potenciálu riešeného územia obce má mimoriadny význam jeho napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru na jednej strane a celkový stav dopravnej siete priamo nachádzajúci sa v území.

Nosným a prakticky jediným komunikačným systémom zabezpečujúcim dopravnú obsluhu územia je cestná doprava. Z hľadiska dopravných väzieb v širšom záujmovom území zahŕňajúcom územie okresu Svidník základnú komunikačnú i urbanizačnú sieť okresu tvorí priebežná cesta I/73 v úseku Prešov – Svidník, Svidník – hraničný priechod do Poľska.

Dopravná obslužnosť

Autobusovú dostupnosť celoplošne zabezpečuje v obci Slovenská autobusová doprava Prešov. V porovnaní s minulosťou došlo v 90. rokoch k zhoršeniu dopravnej obsluhy v dôsledku redukcie autobusových spojov. Tento stav je spôsobený celkovým zhoršením ekonomickej a sociálnej situácie v regióne spojenej s nižším počtom obyvateľov dochádzajúcich za prácou do okresného mesta Svidník, i zložitou hospodárskou situáciou podnikov SAD spôsobenou znížením štátnych dotácií. Sociálnu dostupnosť tejto verejnoprospešnej služby zhoršuje i neustály rast cien cestovného majúci za následok komplikovaný prístup k viacerým trhovým i sociálnym službám predovšetkým pre obyvateľov okrajových obcí.

4 IDENTIFIKÁCIA VONKAJŠÍCH FAKTOROV A ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V OBCI

Obec Hunkovce je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období

dochádza k úbytku populácie v predproduktívnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EU. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EU. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9 čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34 % ekonomický aktívneho obyvateľstva.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

Prešovský kraj je územím s veľkým prírodným potenciálom, množstvom historických pamiatok, ľudovou architektúrou a folklórom. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu i na území Dukla, o.z. . Obec Hunkovce je situovaná v prostredí Nízkych Beskyd, ktorá je obľúbenou destináciou pre turistiku. Vzhľadom na potenciál, ktorý má toto územie sú veľké rezervy v oblasti poskytovania najmä služieb vidieckeho CR a využívaním ubytovania v súkromí a vybudovania rodinných fariem a vhodnými ponukami i rozvoj agroturistiky.

Prešovský kraj je známy ako región plný turistických atrakcií. Je to región kúpeľov s vyše 400 minerálnymi a termálnymi prameňmi. Viac ako štvrtina všetkých kultúrnych pamiatok Slovenska sa nachádza práve na území Prešovského samosprávneho kraja. Okrem národných kultúrnych pamiatok v samotnom Prešove (detailne rozpísané v Podpornom dokumente) možno spomenúť mesto Bardejov s historickým centrom zapísaným v zozname svetového dedičstva UNESCO, Spišskú Kapitolu (UNESCO), stredoveké mesto Levoča s najvyšším dreveným oltárom na svete, jedinečný mestský hrad v Kežmarku, hrad Stará Ľubovňa zo 14-teho storočia, 26 drevených kostolíkov datovaných od 15-teho storočia, unikátne Opáľové bane v Dubníku, odkiaľ pochádza najväčší opál na svete, prešovské solné bane Solivary s technológiou zo 16. storočia, či Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

V rámci rozlohy SR má Prešovský kraj rozlohu (18,3 %). Napriek tomu, že podiel Bratislavského, Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja predstavuje súhrne iba 34,8 % podiel na území SR, v týchto krajoch žije viac ako 46 % obyvateľstva. Najhustejšie obývaným krajom SR je Bratislavský s hustotou obyvateľstva 301 obyvateľov na km² a najnižšia hustota obyvateľstva je v Banskobystrickom kraji (70 obyvateľov na km²) a Prešovskom kraji (70 obyvateľov na km²).

Z celkového počtu sídiel tvoria až 92,9 % sídla do 1 999 obyvateľov, z ktorých najmä v horských a podhorských oblastiach prevládajú malé vidiecke sídla. Štruktúra osídlenia sa vyznačuje veľkou početnosťou malých obcí, najmä v severnej a severovýchodnej polohe. Značná časť obcí (63), čo predstavuje 9,47 %, nedosahuje veľkostnú kategóriu 100 obyvateľov. 23 sídiel má štatút mesta.

Kraj sa rozprestiera v smere západ – východ. Dĺžkou 250 km približné trikrát prekonáva svoju šírku. Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km),

Ukrajinou (38 km) a stroma slovenskými krajmi, Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý, s pomerne vysokými horami, z ktorých najvyššie sú Vysoké Tatry. Nachádza sa tu najvyššie položené mesto na Slovensku – 2 655 m vysoký Gerlachovský štít. Z celkovej výmery kraja 899 761 ha zaberá lesná pôda 49,1 %.

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Najcennejšie sú národné parky – Tatranský národný park, Pieninský národný park a Národný park Poloniny, v juhozápadnom cípe zasahuje do územia kraj časť Národného parku Nízke Tatry.

Vo vekovej štruktúre je pre viaceré okresy Prešovského kraja, v porovnaní s ostatnými krajmi a okresmi SR typický nadpriemerný podiel obyvateľstva v predproduktívnom a v produktívnom veku. Tento jav je charakteristický najmä v okresoch s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva. V pohlavnej štruktúre obyvateľstva Prešovského kraja mierne prevládajú ženy (50,8 %).

Územie prešovského kraja je národnostne nehomogénne. Viac ako 9/10 predstavuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. Najpočetnejšími menšinami sú rusínska a ukrajinská.

Z hľadiska medzinárodnej dopravy má Prešovský kraj významnú polohu na sever – juh, ale aj východ – západ. Prechádza ním dôležitý hlavný severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa- Prešov a Poľsko – Svidník- Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska.

Čo sa týka leteckej dopravy na území regiónu je medzinárodné letisko Poprad, ktoré slúži hlavne pre región Tatier a ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú linky Slovenskej autobusovej dopravy a linky súkromných prepravcov.

Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu:

a) zaostávajúce miestne hospodárstvo

Príčiny zaostávania je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

- Nízka produktivita práce v sektorech priemyslu a služieb
- Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť, najmä v poľnohospodárstve
- Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií.

b) nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- Strategická poloha na hranici troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- Mladá pracovná sila
- Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

c) únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vysťahovávanie sa miestnych obyvateľov, ktoré súvisí s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkou priemernou mzdou. Preto dochádza k problémom s udrzaním kvalifikovanej pracovnej sily.

d) sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruku so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb, najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

e) znečistenie životného prostredia

Životné prostredie PSK kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Oveľa dôležitejšie je, že toto znečistenie rastie a môže ohroziť ekologickú stabilitu. Aktuálnym problémom Prešovského kraja je aj neustále ohrozenie ničivými záplavami.

STEEP faktory

V analýze vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá posudzuje vonkajšie faktory v jednotlivých oblastiach. Ide o problémy na krajskej a celoštátnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Zmeny, ktoré v spoločnosti neustále prebiehajú tieto faktory neustále ovplyvňujú a preto ich nemožno posudzovať oddelene.

Tabuľka 10 STEEP analýza

faktory		
Sociálna oblasť	Hospodárska oblasť	Environmentálna oblasť
Sociálne faktory	Technologické a ekonomické faktory	Environmentálne faktory
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Demografické zmeny ▪ Zmeny v životnom štýle ▪ Oslabovanie tradičných hodnôt v rodine 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rýchle tempo inovácií technológií ▪ Postupná informatizácia spoločnosti ▪ Ekonomická kríza ▪ Nedostatočná kvalita podnikateľského prostredia v SR ▪ Slabá ekonomická výkonnosť PSK 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Globálne ekologické problémy ▪ Hrozba zmeny klímy a jej dôsledkov ▪ Klimatická a energetická politika štátu a EÚ

Zdroj: vlastné spracovanie

K STEEP analýze ešte patri aj analýza politických faktorov (analýza týchto faktorov je uvedená len informatívne nakoľko celý PHRSR obce je spracovávaný v troch oblastiach: sociálnej, hospodárskej a environmentálnej). Politické faktory sú dané najmä vstupom SR do NATO a EÚ v roku 2004, Schengenského priestoru v roku 2007, zavedením eura v roku 2009, globalizáciou ekonomiky a životného štýlu. Na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy sú prijímané politické rozhodnutia v oblasti znižovania verejných výdavkov a zvyšovanie príjmov do štátneho rozpočtu, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Rozpočet Samosprávneho kraja je nižší v podobe nižších

príjmov z podielových daní čo sa následne prejavuje v oblasti financovania školstva a sociálnych služieb.

5 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCICH PROJEKTOV

Uvedená časť prezentuje orientačné plnenie cieľov predchádzajúcich projektov obce Hunkovce.

Tabuľka 11 Ex-post hodnotenie

Cieľ	Hodnotenie
Výstavba Domu smútku	<i>splnené</i>
Výmena okien a rekonštrukcia kancelárií OcÚ	<i>splnené</i>
Výmena verejného osvetlenia	<i>čiastočne splnené</i>
Rekonštrukcia rozhlasu	<i>čiastočne splnené</i>
Úprava autobusových čakární	<i>čiastočne splnené</i>

Zdroj: OcÚ Hunkovce

6 SWOT ANALÝZY

SWOT ANALÝZA – OBCE HUNKOVCE

Na základe analytickej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce bola spracovaná SWOT analýza. Jej spracovaním sme získali nástroje potrebné na vypracovanie strategickej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Vyhodnotili sme silné a slabé stránky ako aj príležitosti a ohrozenia, ktoré sa týkajú ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti. Silné a slabé stránky pomenúvajú súčasný stav riešenej problematiky v obci z hľadiska vnútorných faktorov – „čo je v súčasnosti na území pozitívne a negatívne“. Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú predpoklad vplyvu vonkajších faktorov na formovanie obce Hunkovce.

SWOT ANALÝZA

1. Oblasť: Technická a technologická infraštruktúra, doprava a komunikácie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• vhodné podmienky pre využívanie alternatívnych zdrojov energie,▪ dostatok pracovného potenciálu pre realizáciu verejných prác▪ vybudované energetické siete▪ usporiadané pozemky na 95 %▪ spoločná úradovňa vo Svidníku▪ vhodné prírodné podmienky na rozvoj vidieckeho turizmu agroturistiky verejno-správna budova v dobrom stave, vyžaduje sa však urobiť izolačné práce v suteréne	<ul style="list-style-type: none">▪ nevybudovaná verejná kanalizácia▪ nedostatok vhodných pozemkov na výstavbu▪ energeticky náročná kultúrna správna budova▪ nedostatok vlastných finančných zdrojov▪ zastarané verejné osvetlenie a obecný rozhlas▪ nevyužívanie alternatívnych zdrojov energie▪ zlá kvalifikačná štruktúra pracovného

<ul style="list-style-type: none"> • obecný rozhlas, • verejné osvetlenie • plynofikácia obce • verejný vodovod a kanalizácia • vybudované chodníky pre peších • dostatočný prístup k internetu, • dostatočná sieť mobilných operátorov 	<p>potenciálu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chýbajúce technológie na využívanie prírodných zdrojov ▪ nevypracovaná technická a projektová dokumentácia technickej infraštruktúry ▪ nevybudovaná cykloturistická infraštruktúra. ▪ nepripravené pozemky a inžinierske siete pre IBV v rozšírenom intraviláne obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využívanie ľudských zdrojov v rámci malých obecných služieb a aktivačných činností obce pri budovaní a údržbe obecnej infraštruktúry, využívať projekty MPSVaR. ▪ čerpanie a využívanie fondov EŠIF podľa Operačných programov najmä Program rozvoja vidieka ▪ podporovanie vidieckeho turizmu z dôvodov vhodných prírodných podmienok, ▪ vzbudenie záujmu VÚC o riešenie otázok technickej infraštruktúry • v rámci RIUS možnosť získavania príspevkov štátu na zatepľovanie súkromných domov. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných zdrojov ▪ odchod mladých obyvateľov za prácou mimo územia regiónu.

2. Oblasť: Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zavedená separácia odpadu ▪ fungujúci zberný dvor odpadu vo Svidníku ▪ zabezpečený pravidelný odvoz TKO a separovaného odpadu, ▪ kvalitný vodný potenciál ▪ čisté ovzdušie ▪ existujúca regulácia vodného toku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nízke ekologické povedomie občanov ▪ nevybudované obecné kompostovisko • čierne skládky
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zriadenie obecného kompostoviska resp. využívať v budúcnosti kompostoviská v iných okolitých obciach ▪ plošná osvetová činnosť v separácii komunálneho a biologického odpadu ▪ prísne ukladanie sankcií znečisťovateľom životného prostredia úradmi 	<ul style="list-style-type: none"> • extrémne výkyvy počasia • kalamity, prírodné katastrofy • mäkká legislatíva ochrany životného prostredia, nezáujem vlastníkov resp. nájomcov o udržiavanie poľnohospodárskych plôch ohrozených drevnými náletmi,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosti využitia účelových dotácií na likvidáciu čiernych skládok, ▪ rozvoj ekologického poľnohospodárstva ▪ vyčistenie poľnohospodárskych plôch od náletových drevín, ▪ rozvinúť chov oviec a následne ovčích výrobkov ▪ preferovať ekologicky čisté a obnoviteľné zdroje vykurovania 	
---	--

3. Oblasť: Ekonomická aktivita, podnikanie, využívanie prírodných zdrojov, informatizácia obce a bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostatok voľnej pracovnej sily ▪ blízkosť okresného mesta Svidník ▪ dostupnosť finančných služieb vo Svidníku ▪ dobrá geografická poloha s napojením na cestu I. triedy Svidník - Bardejov ▪ vhodné podmienky na farmársku činnosť v rámci agroturistiky a iné formy vidieckeho turizmu (poľovníctvo, zber plodín a húb a pod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nevyužívanie ubytovacích kapacít v súkromí ▪ nevyužívanie vhodných plôch na založenie ovocného sadu ▪ veľký podiel obyvateľov v produktívnom veku odchádzajúcich za prácou ▪ nedostatočný záujem agropodnikateľov o agroturistiku a farmárske činnosti
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • pozitívne legislatívne zmeny v oblasti podnikania najmä pre mladých farmárov • kooperácia samosprávy, podnikateľov a neziskového sektoru rámci územia Dukla o.z. • využívať zdroje EÚ na vytváranie nových pracovných miest a podnikateľských aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> • deštruktívny vplyv podnikateľských lobistických skupín a zneužívania konkurencie v podnikaní, • neusporiadané vlastnícke vzťahy a neochota obyvateľov k realizácii pozemkových úprav. • slabý záujem o podnikateľské aktivity v sektore poľnohospodárstva

4. Oblasť: Cestovný ruch a propagácia

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • existujúca možnosť spolupráce s sprostredkovateľskými organizáciami • výhodná geografická poloha a vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu • existencia atraktivít priamo v regióne • blízkosť mesta Svidník vojenská história, mesta, Dukla, Bardejov pamiatky 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia informačných služieb a propagačných materiálov • nedobudované a neoznačené turistické chodníky a cyklotrasy • nedostatočná spolupráca so susediacimi regiónmi • slabá propagácia remesiel v lokalite • nepripravenosť obyvateľov na

<p>UNESCO, Bardejovské kúpele</p> <ul style="list-style-type: none"> • blízkosť atrakcií, pamiatok, rekreačných oblastí lyžiarske stredisko Šarbov • potenciál pre budovanie cyklotrás • možnosti vzdelávania v a študijných odboroch CR vo Svidníku • využitie marketingových aktivít(výsledky ŠGÚDŠ), že okres Svidník patrí k najideálnejším miestom na život na Slovensku 	<p>poskytovanie služieb vidieckeho turizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • absencia turistických informačných tabúlí • slabá pripravenosť na poskytovanie služieb lovného cestovného ruchu (poľovníctvo a rybárstvo) a agroturizmu • nevyužitie drveného chrámu pre aktivity v CR, • neupravený cintorín padlých v I. svetovej vojne
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora malých a stredných podnikateľov v CR zo strany štátu • spolupráca s informačnými centrami • regionálne a nadregionálne sieťovanie samospráv • masívna podpora CR zo strany štátu • sieťovanie s centrami CR v regióne • vytváranie balíkov služieb pre návštevníkov obce so zameraním na zážitkový turizmus • koordinácia kultúrnych a spoločenských podujatí prostredníctvom MAS Pod Duklou. • Záujem a požiadavka na spracovanie stratégie rozvoja cestovného ruchu v rámci Akčného programu 	<ul style="list-style-type: none"> • klimatické riziká • zlé postavenie regiónu na trhu cestovného ruchu • nedostatočné teoretické a praktické znalosti obyvateľov v cestovnom ruchu • pôsobenie negatívnych javov (závisť, upodopzrievanie a nedostatočná komunikácia medzi obyvateľmi, netransparentnosť a pod.)

5. Oblasť: Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • blízkosť lekárskeho zdravotníckeho poskytovanie lekárskeho pohotovostných služieb • odborné ambulancie lekárov vo Svidníku • lekáreň vo Svidníku • rehabilitačné služby vo Svidníku • sociálne služby vo Svidníku 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúca vývarovňa pre poskytovanie stravy pre dôchodcov • chýbajúca prepravná služba pre chorých a sociálne odkázaných • absencia klubu dôchodcov v obci, absencia služieb pre chorých a sociálne odkázaných občanov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vznik a angažovanie mimovládnych organizácií v sociálnej a zdravotníckej oblasti • kooperácia v rámci územia MAS Pod Duklou a euroregiónu • získavanie prostriedkov zo ŠR obce na 	<ul style="list-style-type: none"> • prevládanie konzumného spôsobu života • nepriaznivý demografický vývoj • zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov, najmä dôchodcov

sociálne služby	
-----------------	--

6. Oblasť: Vzdelanie, kultúra a šport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> možnosť napojenia na rýchlostný internet (optický kábel) v pláne, existencia MŠ v obci existencia Základnej umeleckej školy vo Svidníku a Stredná odborná škola vo Svidníku Existencia Gymnázií vo Svidníku a SZŠ 	<ul style="list-style-type: none"> absencia atraktívnych študijných odborov potrebných na trhu práce absencia rekvalifikačných kurzov absencia kurzov na ukončenie vzdelania ZŠ, SŠ (maturita) neprístupnosť obyvateľov k vzdelávacím aktivitám 3. Veku nedostatočné zapájanie sa obce do projektov cezhraničnej spolupráce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> kultúrne výmeny na regionálnej a nadregionálnej úrovni príprava a realizácia projektov EÚ podpora kultúry, vzdelávania a športu podnikateľskými subjektmi a sponzormi spolupráca obce s okolitými samosprávami a organizáciami 	<ul style="list-style-type: none"> odliv mladých ľudí z obce a regiónu negatívny demografický vývoj

6.1 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE HUNKOVCE

Obec Hunkovce je súčasťou vyššieho územného celku Prešov a územia DUKLA, o.z.. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Hunkovce:

Poľnohospodárstvo:

- pokles pestovateľských plôch a počtu chovaných hospodárskych zvierat (hydina, ošípané, hovädzí dobytok a oviec a kôz) a dovoz lacnejších dotovaných potravín z Poľska;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárskych podnikoch
- zanedbané pestovanie zeleniny, zemiakov a ovocných sádov,

Priemysel:

- inovačné a technologické zaostávanie, spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby, znižuje nadhodnotu;
- nízka ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov,

Služby:

- výrazné disparity vo vzťahu obce a okolia spôsobené nerovnomerným rozmiestnením služieb a vzdelávacích inštitúcií;

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej konkurencie aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;
- nedostatočná podpora vedomostnej ekonomiky,

Technická infraštruktúra:

- nedostatočná kvalita miestnych komunikácií a oneskorená výstavba rýchlostnej komunikácie R 4
- nevybudovaný verejný vodovod
- znižovanie rozlohy najmä pasienkov náletovými drevinami;
- nevybudovaná verejná kanalizácia

Sociálna a spoločenská oblasť:

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nedostatočné investície do nájomného bývania, regenerácie bytového fondu a pomalá obnova kultúrnohistorických pamiatok, čo je spôsobené nedostatkom vlastných finančných zdrojov pre spolufinancovanie rozvojových a investičných projektov;
- slabá spolupráca subjektov vo vnútri regiónu;
- nevyhovujúca miera nezamestnanosti s nevyrovnanou ponukou pracovných miest v obci.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Strategickým cieľom PHRSR je uplatňovaním postupov strategického rámca pomocou integrovaných plánov a vytvorením partnerstiev dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce s maximálnym využitím ekonomických, environmentálnych a ľudských zdrojov a to určením si hlavných priorít a špecifických cieľov. Realizáciou opatrení naplniť v roku 2024 víziu obce Hunkovce.

7 VÍZIA OBCE HUNKOVCE

Vízia obyvateľov obce Hunkovce s výhľadom do roku 2024

„My obyvatelia obce Hunkovce sme presvedčení, že pracovitosťou, súdržnosťou a cielenými aktivitami za finančnej podpory Európskych štrukturálnych a investičných fondov, štátneho rozpočtu ako i spoluprácou samosprávy a podnikateľov v realizácii spoločných projektov vytvoríme z našej obce so všetkými jej danosťami vyhľadávané cieľové miesto pre domácich a zahraničných turistov. Využívaním ubytovacích kapacít na súkromí, rozširovaním ponuky služieb a podnikateľských aktivít docielime spokojnosť obyvateľov a návštevníkov obce.“

7.1 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Sociálna oblasť

V sociálnej oblasti chce obec zlepšiť infraštruktúru sociálnych zariadení prostredníctvom rekonštrukcie vhodných priestorov pre stretávanie sa dôchodcov a zabezpečiť stravovanie pre dôchodcov a sociálne odkázaných občanov. Zlepšenie podmienok školských a predškolských zariadení by sa malo doceliť zakúpením a využívaním školského autobusu, nakoľko deti musia za vzdelaním dochádzať do okolitých obcí alebo mesta Svidník. Výstavbou detského a multifunkčného ihriska by sa vytvorili podmienky pre rozvoj športových aktivít u detí i dospelých. Obec by sa mala zapojiť aj do výstavby cyklotrás, ktoré sa napájajú na regionálnu infraštruktúru. Dôležitou úlohou tiež bude úprava interiérov kultúrno – správnej budovy a jej vonkajšie oteplenie a tým následne aj zníženie jej energetickej náročnosti. Pre spoločenské udalosti by sa mal vybudovať aj prírodný amfiteáter a zriadiť múzeum ľudovej kultúry v drevenom chráme. V rámci propagácie obce je potrebné vypracovať koncepciu, vytvárať partnerstvá a realizovať aj spoločné projekty s podnikateľmi, inými obcami a s miestnou akčnou skupinou Dukla, o.z. Otázku marginalizovaných rómskych skupín sa obec pokúsi riešiť výstavbou bytov s nižším štandardom, ich vzdelávaním, zapájaním do projektov a rôznych aktivít, ktoré im pomôžu získať pracovné návyky a tak budú mať šancu ľahšie sa uplatniť na trhu práce.

Hospodárska oblasť

Snahou obce v oblasti ekonomického rastu je zvýšenie ekonomickej výkonnosti obce, zvýšenie jej konkurencieschopnosti, efektívne využívanie dlhodobu nezamestnaných v malých obecných službách a aktívnych prácach ako i využívanie projektov podľa výziev MPSVaR.

Obec plánuje podporovať podnikateľské aktivity v oblasti vidieckeho cestovného ruchu a zabezpečiť účinnú propagáciu obce i jej zviditeľnenie a prilákanie návštevníkov obce prostredníctvom webovej stránky, informačných tabúl a balíčkov služieb VCR. Súčasťou zviditeľnenia obce bude aj podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci, ktorými sú drevený chrám Ochrany Presvätej Bohorodičky z 18. Storočia, obnova cintorína z I. svetovej vojny a výstavba cyklistických a cykloturistických chodníkov s napojením na regionálne cyklistické koridory. Prilákaním turistov vznikne aj potreba vytvorenia podmienok pre ubytovanie na súkromí, stravovanie a doplnkové služby. Mal by sa podporiť rozvoj tradičných remesiel a ubytovacích služieb v privátnych domoch a taktiež vytvoriť Regionálne informačné a poradenské centrum spolu s okolitými obcami.

Obec sa bude snažiť podporiť aj sociálny podnik v spolupráci so susednou obcou a rozvoj maloobchodných služieb. Pre podporu zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľstva sa zabezpečia priestory na uskutočňovanie poradenských služieb, školení a tréningov. Dôležitá je tiež rekonštrukcia miestnych komunikácií a vysporiadanie pozemkov pod nimi. Vzhľad miestnych komunikácií salepší aj úpravou plôch autobusových zastávok a ich výmenou. Rekonštrukciu potrebuje aj obecný rozhlas a verejné osvetlenie.

Registrácie sa dočká aj dobrovoľný hasičský zbor, ktorý začne svoju činnosť a získa dotáciu z MV SR na rekonštrukciu zbrojnice.

Po vonkajšej úprave kultúrno – správnej budovy bude nasledovať aj inštalácia rozvodov kúrenia, aby sa v interiéroch mohli konať rôzne spoločenské udalosti.

Environmentálna oblasť

Víziou obce v environmentálnej oblasti je vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia, využívanie vodných zdrojov, ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi a celková ochrana a revitalizácia krajiny. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry. To všetko chce obec doceliť zabezpečením vhodných nádob na separovaný zber, spracovaním vhodných materiálov o separovaní odpadu, likvidáciou čiernych skládok v obci i mimo nej.

Pred povodňami by mali byť obyvatelia chránení výstavbou protipovodňových zábran a revitalizáciou vodných tokov i spevnením brehov a prehĺbením koryta.

V spolupráci s s poľnohospodárskymi podnikmi sa obec pokúsi vyčistiť územia zasiahnuté náletovými drevinami, ktoré sa dajú využiť ako drevná hmota pre ďalších spracovateľov. Zrealizované by mali byť aj protierózne opatrenia.

Pre zatraktívnenie okolia kultúrno – správnej budovy sa zrealizuje revitalizácia obecnej oddychovej zóny s výsadbou drevín, zelene a s osadením prvkov drobnej architektúry.

8 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHRSR obce obsahuje zoznam opatrení a aktivít uskutočnenie ktorých je potrebné na zabezpečenie realizácie PHRSR obce. Obsahuje konkrétne zámery vedenia obce a občanov obce v oblasti hospodárskej, oblasti environmentálnej a sociálnej až po úroveň opatrení a jednotlivých aktivít potrebných k naplneniu cieľov v daných oblastiach.

Tabuľka 12 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v sociálnej oblasti

Sociálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
1.1. Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry soc. zariadení	1.1.1. Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku	Rekonštrukcia – vhodných priestorov pre klub dôchodcov.	2 000 €
	1.1.2. Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných	Úprava priestorov v polyfunkčnej budove pre poskytované stravovania	1 500 €
		Rozvoz stravy pre imobilných a odkázaných občanov	1 200 €

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce
Programovacie obdobie 2015–2020

1.2 Zlepšenie podmienok v školských zariadenia a mimoškolských aktivít	1.2.1. Zakúpenie resp. využívanie školského autobusu na odvoz a dovoz detí do predškolských a školských zariadení	V spolupráci so školami nájsť optimálne riešenie pre dopravu detí do škôl.	5 000 €
	1.2.2 Vytvoriť podmienky pre športové aktivity žiakov a detí.	Výstavba multifunkčného ihriska	43 000 €
		Výstavba detského ihriska	12 000 €
1.3. Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry ponuky pre rekreačný šport	1.3.1 Doplnenie infraštruktúry pre šport	Výstavba nových priestorov a modernizácia existujúcich priestorov	5 400 €
		Začlenenie sa do výstavby cyklotrás s napojením na regionálnu infraštruktúru	2 300 €
1.4. Zachovanie a podpora kultúrno – historického dedičstva	1.4.1. Úprava interiérov a oteplenie vonkajšieho plášťa kultúrneho zariadenia	Vypracovanie projektovej dokumentácie	2 800 €
		Realizácia stavebných úprav	26 200
	1.4.2. Výstavba prírodného amfiteátra	Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 200 €
		Realizácia výstavby	13 000 €
	1.4.3. Zriadenie múzea galérie – expozície izby ľudovej kultúry v Drevenom chráme	Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 500 €
		Obstaranie technického vybavenia múzea	20 000 €
		Obstaranie expozície	-
	1.4.4. Organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí	Podpora pravidelných a nových kultúrnych podujatí	500 €
1.5. Propagácia a organizačné	1.5.1. Vytvorenie podmienok pre propagáciu obce	Spracovať koncepciu propagácie obce v mediálnej forme	2 000 €

zabezpečenie v oblasti kultúry	1.5.2. Vytvorenie podmienok pre organizačné zabezpečenie kultúrnych podujatí v obci	Personálne a finančné zabezpečenie	2 000 €
	1.5.3. Vytváranie partnerstiev na regionálnej a nadregionálnej úrovni	Vytvorenie partnerstiev v MAS Dukla, o.z.	-
		Realizácia spoločných projektov	20 000 €
1.6. Marginalizované rómske komunity	1.6.1. Infraštruktúra pre MRK	Výstavba – technickej infraštruktúry	35 000 €
		Výstavba bytov s nižším štandardom	600 000€
	1.6.2. Vzdelávanie pre MRK	Organizácia vzdelávacích kurzov	7 000 €
		Podpora získavania pracovných návykov pre nezamestnaných vo verejnoprospešných prácach a na dobrovoľníckej činnosti	3 000 €

Tabuľka 13 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v hospodárskej oblasti

Hospodárska oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
2. 1. Podpora podnikateľských aktivít v oblasti VCR	2.1.1. Podpora podnikateľských subjektov, neziskových organizácií a inštitúcií pri získavaní FP z OP LZ a grantov	Zabezpečenie personálnych kapacít formou vzdelávacích aktivít	150 000 €
2.2. Zabezpečenie účinnej propagácie obce v spolupráci s MAS Dukla a Regionálnou kanceláriou rozvoja okresu Svidník a a Destination Dukla.	2.2.1. Zriadenie webovej stránky a účinná propagácia obce	Zriadenie web stránky obce	1 000 €
		Aktualizácia webovej stránky	500 €
	2.2.2. Budovanie informačných tabúl	Spracovanie informačných tabúl a ich vyhotovenie	500 €
		Inštalácia informačných tabúl	-
	2.2.3. Propagačná činnosť v oblasti	Podpora marketingu a manažmentu služieb v oblasti základných	1 200 €

Hospodárska oblasť			
	vidieckeho cestovného ruchu	a doplnkových služieb.	
		Vytvoriť balíčky služieb CR.	-
2.3. Obnoviť cintorín z I. svetovej vojny a využiť v rámci VCR Drevený chrám Ochrany Presvätej Bohorodičky z 18 storočia.	2.3.1. Podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci	Spracovanie štúdie na využívanie dreveného chrámu	1 500 €
		Obnova cintorína z 1.sv vojny	10 000 €
		Výstavba cyklistických a cykloturistických chodníkov s napojením na regionálne cyklistické koridory	20 000 €
2.4. Vytváranie podmienok pre malé podnikanie a služby najmä v oblasti VCR pre ubytovanie na súkromí, stravovanie a doplnkové služby	2.4.1. Podpora výučby a rozvoja tradičných remesiel a ubytovacích služieb v súkromí domoch.	Vytvoriť materiálne, finančné podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci	15 000 €
		Vytvoriť personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci	-
	2.4.2. Podpora úprav súkromných domov na poskytovanie ubytovania a budovania siete malých firiem v obci	Vytvoriť analýzu predpokladov siete malých firiem vo VCR	-
		Vytvoriť inštitucionálne podmienky pre podporu spoločných projektov s obcami v okolí a ich prepojenie na Poľsko	1 100 €
		Vytvoriť RIAPC v spolupráci s okolitými obcami, zabezpečiť priestorové podmienky pre prevádzku	10 000 €
	2.4.3. Zakladanie sociálneho podniku v obci v rámci AP rozvoja okresu Svidník v spolupráci so susednou obcou.	PD na výstavbu areálu na podnikanie v obci	1 000 €
		Rekonštrukcia vhodných voľných priestorov	25 000 €
	2.4.4. Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci	Podpora rozvoja maloobchodných služieb	500 €

Hospodárska oblasť			
2.5. Podpora zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov	2.5.1. Podpora klientov formou individuálneho poradenstva	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb	500 €
	2.5.2. Podpora získania zamestnania, samozamestnania vo vidieckych oblastiach	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie školení a tréningov	500 €
2.6. Zlepšiť nevyhovujúci stav miestnych komunikácií	2.6.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 120 €
		Vysporiadanie pozemkov pod miestnymi komunikáciami	1000€
		Rekonštrukcia miestnych komunikácií	32 000€
		Upraviť plochy autobusových zastávok a osadenie nových čakární	3 000 €
2.7. Zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry	2.7.1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Vypracovanie projektovej dokumentácie	500€
		Výmena nevyhovujúcich rozvodov a svietidiel.	6 000€
	2.7.2. Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Vypracovanie projektovej dokumentácie	880 €
		Výmena zastaraných reproduktorov a rozvodov	7 044 €
2.8. Zlepšenie nevyhovujúceho stavu protipožiarnej ochrany v obci.	2.8.1. Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice a nákup požiarnej techniky	Vypracovanie projektovej dokumentácie	2 500 €
		Zriadiť a zaregistrovať dobrovoľný hasičský zbor v obci.	12 000 €
		Spracovať žiadosť o dotáciu z MV SR na rekonštrukciu zbrojnice	30 000 €
2.9. Zlepšiť existujúci stav kultúrno-správnej budovy so zateplením a rozvodmi vykurovacieho systému	2.9.1. Rekonštrukcia kultúrno-správnej budovy	Vypracovanie projektovej dokumentácie a tepelného auditu	3 000 €
		Zateplenie budovy a inštalácia rozvodov kúrenia	50 000 €

Hospodárska oblasť			
a úpravou interiérov.		Úprava interiérov k organizovaniu kultúrnych a spoločenských podujatí.	30 000 €

Tabuľka 14 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v environmentálnej oblasti

Environmentálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
3.1. Nakladanie s komunálnym odpadom	3.1.1. Skvalitniť a zefektívniť separáciu komunálneho odpadu	Zabezpečenie vhodných podmienok pre realizáciu separovaného zberu	-
		Zabezpečenie vhodných nádob na separovaný zber	4 000 €
		Osveta a vzdelávanie občanov v oblasti separovania	-
	3.1.2. Zvýšiť povedomie občanov o dôležitosti separovaného odpadu.	Spracovanie vhodných materiálov o správnom separovaní odpadu	1 500 €
3.2. Ochrana prírodného prostredia v obci a extraviláne	3.2.1. Vydať všeobecno-záväznú nariadenie o ochrane vody, pôdy a ovzdušia.	Zlikvidovať súčasné čierne skládky v obci a mimo obce	10 000 €
		Preferovať ekologicky čisté a obnoviteľné zdroje vykurovania.	-
	3.2.2. Výstavba proti povodňovým zábram	Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 000 €
		Výstavba protipovodňových zábran	15 000 €
	3.2.3. Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov	Vypracovanie projektovej dokumentácie	800 €
		Spevnenie brehov potokov	2 000 €
		Revitalizácia vodného toku – úprava koryta, spevnenie brehov, prehĺbenie	10 000 €
	3.2.4. Znížiť rozlohu PPF zasiahnutého náletovými látkami	V spolupráci s poľnohospodárskymi podnikmi likvidovať pracovníkmi malých obecných služieb a aktivačných prác územia zasiahnuté náletovými látkami	3 000 €
		Ponúknuť drevnú hmotu ďalším spracovateľom.	-

3.3. Ochrana pôdy	3.3.1. Realizácia protieróznych opatrení	Vypracovanie projektovej dokumentácie	800 €
		Realizácia protieróznych opatrení	7 000 €
3.4. Ochrana ostatných zložiek ŽP	3.4.1. Výstavba a revitalizácia oddychovej zóny v obci	Vypracovanie projektovej dokumentácie	2 000 €
		Výstavba a revitalizácia obecnej oddychovej zóny pri polyfunkčnej budove	32 000 €
		Výsadba drevín a zelene vrátane prvkov drobnej architektúry.	1 000 €
		Výsadba zelene na voľných priestranstvách v obci	500 €

Zdroj: *vlastné spracovanie*

9 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačnú časť Programu rozvoja obce tvorí opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z *Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2024*.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHRSR

Realizácia Programu rozvoja obce Hunkovce bude pozostávať z vykonávania navrhnutých aktivít. Zoznam kľúčových aktivít bude prerokovaný na obecných zastupiteľstvách a verejných zasadnutiach obce a bude každoročne aktualizovaný podľa potrieb obce a možností financovania. Manažment obce plní vo vzťahu k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja nasledovné úlohy:

- vyčlenenie finančných prostriedkov potrebných na plánované aktivity
- realizácia projektov, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobu udržateľné
- monitorovanie realizácie projektov a plnenia úloh vyplývajúcich z programu rozvoja obce.

Komunikačná stratégia

O realizácii jednotlivých aktivít, ktoré sú plánované v rámci spracovaného PHRSR obce bude verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky obce, úradnej tabule a na verejných zhromaždeniach. Každý rok sa uskutoční stretnutie pracovnej skupiny pre monitorovanie a hodnotenie PHRSR z dôvodu aktualizácie a realizácie jednotlivých aktivít ich finančnej hodnoty, časového harmonogramu, zdrojov financovania a súladu realizácie so schváleným PHRSR obce.

Monitorovanie a hodnotenie

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHRSR. Obec bude postupovať podľa Plánu priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024. Výstupom procesu bude správa o monitorovaní a správa o

hodnotení, s ktorou budú oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva v Hunkovciach, pracovníci obecného úradu a verejnosť.

Plán priebežného hodnotenia PHRSR na programové obdobie 2015 -2024 zahŕňa výkon kontroly a spôsob hodnotenia PHRSR. Hodnotenie jednotlivých častí a PHRSR ako celku je definované dôvodom výkonu kontroly a periodicitou výkonu kontroly.

Dôvodom pre výkon hodnotenia na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obecného zastupiteľstva, koordinátora PHRSR prípadne na základe podnetu zo strany kontrolóra obce, na základe auditu prípadne na základe protokolu NKÚ SR môže byť nesúlad spracovaného PHRSR s jeho jednotlivými cieľmi a aktivitami na ich splnenie a ich skutočnou realizáciou či po stránke obsahovej alebo finančnej.

Hodnotením získame poznatky, ktoré môžeme zapracovať do už schváleného PHRSR obce ich doplnením a následne jeho schválením členmi obecného zastupiteľstva.

Periodicita tohto hodnotenia u strategického hodnotenia je 2 roky po schválení PHRSR a tematické hodnotenie každý rok po schválení PHRSR počas celého programového obdobia 2015 – 2024. Ostatné druhy hodnotení PHRSR budeme realizovať na základe vzniknutej spoločenskej potreby.

Tabuľka 8 Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 – 2024

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2019	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, koordinátora PHRSR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	2018	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, podnetu občanov, koordinátora PHRSR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2018	Na základe nesúladu medzi plánovanými aktivitami a cieľmi so skutočnosťou
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	priebežne	Nesúlad medzi cieľmi stanovenými v PHRSR a ich značnom odklone v skutočnosti
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby, návrh na revíziu prípadne doplnenie PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	priebežne	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov, podnetu kontrolóra obce, podnetov z kontroly, na základe auditu, na základe protokolu NKÚ SR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby

Zdroj: Vlastné spracovanie

10 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán obsahuje zoznam najväčších projektov na daný rozpočtový rok s výhľadom na najbližšie roky a zahŕňa časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít z PHRSR.

V akčnom pláne sú zaznamenané jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých oblastí, ktoré sú realizované v danom roku a ktoré plánuje obec realizovať v najbližších rokoch. Je tam uvedený stručný popis aktivity, zapojenie subjektov alebo partnerov a objem a zdroje finančných prostriedkov potrebných na realizáciu jednotlivých aktivít.

Aktualizácia akčného plánu bude vykonávaná 1 x ročne na základe už realizovaných aktivít s výhľadom na realizáciu aktivít na základe predpokladaných výziev z jednotlivých Operačných programov prípadne na základe realizácie aktivít z ich zdrojov vrátane rozpočtu obce.

Pri spracovaní akčného plánu sa vychádzalo z tabuľky ex – post hodnotenia PHRSR za predchádzajúce plánovacie obdobie a priorit realizovania jednotlivých aktivít, ktoré sú v danom čase aktuálne realizovateľné. Akčný plán tvorí prílohu k PHRSR obce Hunkovce.

11 FINANČNÁ ČASŤ

Vo finančnej časti PHRSR sú uvedené viac zdrojové formy financovania, ktoré budú priebežne dopĺňané na základe Operačných programov a iných možných finančných zdrojov, z ktorých bude realizácia jednotlivých opatrení financovaná.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorit a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu.

Tabuľka 9 Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Sociálna oblasť							
Opatrenie 1.1.1.	2 000	0	0	0	2 000	2 000	0
Opatrenie 1.1.2.	2 700	0	0	0	2 700	2 700	0
Opatrenie 1.2.1.	5 000	0	5 000	0	0	5 000	0
Opatrenie 1.2.2.	55 000	0	55 000	0	0	55 000	0
Opatrenie 1.3.1.	7 700	5 775	1 925	0	0	7 700	0
Opatrenie 1.4.1.	29 000	0	29 000	0	0	29 000	0
Opatrenie 1.4.2.	14 200	0	0	0	14 200	14 200	0
Opatrenie 1.4.3.	21 500	21 500	0	0	0	21 500	0
Opatrenie 1.4.4.	500	0	0	0	500	500	0
Opatrenie 1.5.1.	2 000	0	0	0	2 000	2 000	0
Opatrenie 1.5.2.	2 000	0	0	0	2 000	2 000	0
Opatrenie 1.5.3.	20 000	15 000	5 000	0	0	20 000	0
Opatrenie 1.6.1.	635 000	0	635 000	0	0	635 000	0
Opatrenie 1.6.2.	10 000	0	10 000	0	0	10 000	0

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce
Programovacie obdobie 2015–2020

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Hospodárska oblasť							
Opatrenie 2.1.1.	150 000	112 500	37 500	0	0	150 000	0
Opatrenie 2.2.1.	1 500	0	0	0	1 500	1 500	0
Opatrenie 2.2.2.	500	0	0	0	500	500	0
Opatrenie 2.2.3.	1 200	0	0	0	1 200	1 200	0
Opatrenie 2.3.1.	31 500	23 625	7 875	0	0	31 500	0
Opatrenie 2.4.1.	15 000	0	0	0	15 000	15 000	0
Opatrenie 2.4.2.	11 100	0	11 100	0	0	11 100	0
Opatrenie 2.4.3.	26 000	0	26 000	0	0	26 000	0
Opatrenie 2.4.4.	500	0	0	0	500	500	0
Opatrenie 2.5.1.	500	0	0	0	500	500	0
Opatrenie 2.5.2.	500	0	0	0	500	500	0
Opatrenie 2.6.1.	37 120	27 840	9 280	0	0	37 120	0
Opatrenie 2.7.1.	6 500	4 875	1 625	0	0	6 500	0
Opatrenie 2.7.2.	7 924	5 943	1 981	0	0	7 924	0
Opatrenie 2.8.1.	44 500	0	44 500	0	0	44 500	0
Opatrenie 2.9.1.	83 000	62 250	20 750	0	0	83 000	0
Environmentálna oblasť							
Opatrenie 3.1.1.	4 000	0	4 000	0	0	4 000	0
Opatrenie 3.1.2.	1 500	0	1 500	0	0	1 500	0
Opatrenie 3.2.1.	10 000	0	10 000	0	0	10 000	0
Opatrenie 3.2.2.	16 000	0	15 000	0	0	16 000	0
Opatrenie 3.2.3.	12 800	0	12 800	0	0	12 800	0
Opatrenie 3.2.4.	3 000	0	0	0	3 000	3 000	0
Opatrenie 3.3.1.	7 800	0	7 800	0	0	7 800	0

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Opatrenie 3.4.1.	35 500	26 625	8 875	0	0	35 500	0

Zdroj: vlastné spracovanie

V prípade zmeny harmonogramu výziev z jednotlivých operačných programov a tým aj k podstatným rozdielom v indikatívnom finančnom rozpočte na celé programové obdobie bude potrebné na základe vykonania hodnotenia finančnej časti PHRSR upraviť indikatívny rozpočet na programové obdobie podľa jednotlivých oblastí a aj ako celok.

12 ZÁVER

Spracovaním PHRSR obce Hunkovce vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a územia DUKLA, o.z. a je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Tabuľka 17 Postup tvorby PHRSR - záver

Dokument	
Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce
Štruktúra:	Úvod, Analytická časť, Strategická časť, Programová časť, Realizačná časť, Finančná časť a Záver
Spracovanie	
Forma spracovania:	Na základe Mandátnej zmluvy
Obdobie spracovania:	Apríl 2017 – Máj 2017
Riadiaci tím:	4 členovia, 5 stretnutí
Pracovné skupiny:	3 pracovné skupiny, 9 členov, 9 stretnutí
Externá odborná spolupráca:	Riadiaci tím Dukla, o.z.
Účasť verejnosti :	Komunikácia s verejnosťou, 30 osôb
Náklady na spracovanie:	350 EUR
Prerokovanie	
Prerokovanie v obecnom zastupiteľstve - verejné pripomienkovanie nebolo vznesené	
Schválenie	
Obecné zastupiteľstvo v Hunkovciach schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce do roku 2020 s výhľadom do roku 2024	

Zdroj: vlastné spracovanie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

PHRSR obce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa vyžadujúcich si potrieb na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hunkovce
Programovacie obdobie 2015–2020

prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

Kolektív spracovateľov PHRSR obce Hunkovce ďakuje všetkým zúčastneným za vynaložené úsilie a čas.

Predmetný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa: 22.06.2017 uznesením č. 09/6/2017.

.....
pečiatka obce

.....
Mikuláš Horvát - starosta obce

13 PRÍLOHY

AKČNÝ PLÁN

Problém :1 V obci nie je vybudovaná sociálna infraštruktúra pre ľudí v dôchodkovom veku

Opatrenie: 1.1 Stavebnými úpravami pripraviť priestory v kultúrno-správnej budove na stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku

Cieľ: 1.1.1 Zriadiť priestory pre klub dôchodcov a zároveň využívať priestory pre poskytovanie obedov pre starších dôchodcov a pre imobilných zabezpečovať rozvoz stravy

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	2 roky	2017 - 2018	4 700,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
1.1.1	Stavebnými úpravami zriadiť a vybaviť klub dôchodcov	2017	2 000
1.1.2	Upraviť priestory pre výdaj stravy a zabezpečiť vhodný kuchynský a obslužný inventár	2018	2 700

Problém: 2 V obci chýbajú zariadenia na mimoškolské aktivity

Opatrenie: 2.1 Spracovať žiadosť na Úrad vlády na Podporu rozvoja športu v roku 2018

Cieľ: 2.1.1 Vybudovať detské ihrisko a multifunkčné ihrisko

Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
	dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	2 roky	2018 - 2019	55 000,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR

2.1.1	Vybudovať multifunkčné ihrisko pri kultúrno-správnej budove	2018	43 000
2.1.2	Vybudovať detské ihrisko pri kultúrno-správnej budove	2019	12 000

Problém: 3 Energeticky náročná prevádzka kultúrno-správnej budovy

Opatrenie: 3.1 Vypracovať PD a tepelný audit na stavebné úpravy budovy

Cieľ: 3.1.1 Znížiť energetickú náročnosť kultúrno-správnej budovy

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	2 roky	2018-2019	29 000,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
3.1.1	Spracovanie PD a tepelného auditu	2018	2 800
3.1.2	Územné a stavebné konanie a verejné obstarávanie	2019	-
3.1.3.	Stavebné úpravy, vrátane oteplenia kultúrno-správnej budovy	2019	26 200

Problém: 4 Obec nemá spracovaný dostatočný marketingový mix v kultúrnej, sociálnej a hospodárskej oblasti

Opatrenie: 4.1 Marketingovými aktivitami, najmä propagáciou zlepšiť obraz o obci a o dianí v obci

Cieľ 4.1.1 Spracovanie koncepcie propagácie obce v mediálnej a tlačenej forme s konkrétnymi aktivitami

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	2 roky	2017 - 2018	3 000,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie	Sumár
--------	-----------	---------	-------

		Od - do	v EUR
4.1.1	Vytvoriť webovú stránku obce	2017	1 000
4.1.2	Spracovať koncepciu propagácie obce spolu s podnikateľmi a neziskovým sektorom	2018	2 000

Problém: 5 Nedostatočný záujem marginalizovaných skupín o prácu a vzdelávanie

Opatrenie : 5.1 Vytvoriť podmienky na zamestnanie a vzdelanie v rôznych formách

Cieľ: 5.1.1 Dosiahnuť vyššiu zamestnanosť a vyšší stupeň vzdelávania

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	2 roky	2017-2018	10 000,-EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
5.1.1	Zapojiť čo najviac nezamestnaných do verejnoprospešných prác a dobrovoľníckej činnosti	2017	3 000
5.1.2	Organizovanie vzdelávacích kurzov s cieľom dosiahnuť vyššiu aktivitu pri hľadaní zamestnania	2018	7 000
5.1.3	Podchytiť talenty z marginalizovaných skupín, najmä mladých ľudí v mimoškolských aktivitách	2018	-

Problém: 6 Nedostatočná a neúčinná propagácia obce

Opatrenie: 6. 1 Zlepšiť spoluprácu a kontakty s organizáciami zaoberajúcimi sa marketingom

Cieľ: 6.1.1 Zvýšiť podiel obce na rozvoji vidieckeho turizmu, najmä v službách a využiť potenciál atraktivít obce

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	3 roky	2017 - 2019	11 500,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita: 3.1.1	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
6.1.1	Aktívne spolupracovať pri spracovaní Koncepce rozvoja cestovného ruchu v okrese Svidník, najmä pri spracovaní podkladových materiálov a potenciálu pri získavaní ubytovacích kapacít v súkromí	2017- 2018	-
6.1.2	Obnoviť vojenský cintorín z I. svetovej vojny	2018	10 000
6.1.3	Spracovať štúdiu využitia Dreveného chrámu Presvätej Bohorodičky	2018	1 500

Problém: 7 Nevyhovujúci stav infraštruktúry v obci

Opatrenie: 7.1 Usporiadať pozemky pod obecnými komunikáciami, zrekonštruovať časť nevyhovujúcich plôch komunikácii, osadenie zastávok, modernizácia rozhlasu a verejného osvetlenia

Cieľ 7.1.1 Zvýšiť technickú úroveň technickej infraštruktúry a majetkovo - právne usporiadať pozemky pod obecnými komunikáciami

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	3 roky	2017 - 2019	50 544,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
7.1.1	Spracovať dokumentáciu k rekonštrukcii osvetlenia, rozhlasu a komunikáciám	2018	2 500
7.1.2	Zmodernizovať verejné osvetlenie s cieľom zníženia spotreby el. energie, zvýšiť kvalitu ozvučenia obce obecným rozhlasom	2018 - 2019	13 044
7.1.3	Rekonštruovať miestne komunikácie, vrátane osadenia čakární.	2019	35 000

Problém: 8 Havarijný stav protipožiarnej ochrany v obci

Opatrenie: 8.1 Zaregistrovať dobrovoľný hasičský zbor, rekonštruovať požiarnu zbrojnicu a doplniť požiarnu techniku

Cieľ: 8.1.1 Vytvoriť v obci funkčný dobrovoľný hasičský zbor

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	3 roky	2017 - 2020	44 500,-EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
8.1.1	Vypracovanie projektovej dokumentácie	2017	2 500
8.1.2	Zriadiť a zaregistrovať DHZ	2018	12 000
8.1.3	Spracovať žiadosť na dotáciu z MV SR na rekonštrukciu zbrojnice	2019	30 000

Problém: 9. Nehospodárna prevádzka a nízky komfort kultúrno správnej budovy

Opatrenie: 9.1 Spracovať PD a Tepelný audit budovy a zatepliť plášť budovy s rozvodmi centrálného kúrenia

Cieľ: 9.1.1 Zvýšiť energetickú efektívnosť prevádzky budovy v zmysle platných noriem

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	rok	2019	83 000,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
9.1.1	Spracovanie PD a tepelného auditu budovy	2019	3 000

9.1.2	Zateplenie kultúrno-správnej budovy a inštalácia rozvodov kúrenia	2019	50 000
9.1.3	Úprava interiérov k organizovaniu spoločenských podujatí	2019	30 000

Problém 10. Nedostatočná separácia odpadu a jeho neefektívne využívanie

Opatrenie: 10.1 Zlepšovať separovanie, zber a jeho využívanie ako obnoviteľný zdroj energie

Cieľ 10.1.1 Dosiahnuť separovanie zberu na prijateľnej úrovni a zlikvidovať čierne skládky

Nositeľ projektu	Miesto realizácie	Časový harmonogram		Finančná náročnosť
		dĺžka	dátum	
Obec Hunkovce	Obec Hunkovce	4 roky	2017 - 2020	11 500,- EUR

AKTIVITY:

Číslo:	Aktivita:	Trvanie Od - do	Sumár v EUR
10.1.1	Vydaním vhodných letákov a osobnými kontaktmi zvýšiť povedomie občanov o dôležitosti separácie a preferovať ekologicky čisté a obnoviteľné zdroje vykurovania	2018	1 500
10.1.2	Zlikvidovať čierne skládky a zamedzovať vzniku týchto skládok	2019	10 000

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
Gestor CLLD	Hlavným orgánom zodpovedným za koordináciu prípravy a implementácie CLLD na národnej úrovni je sekcia rozvoja vidieka a priamych platieb MPRV SR
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
MAS	Miestna akčná skupina
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Nariadenie (EÚ) 1303/2013	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (všeobecné nariadenie),
Nariadenie (EÚ) 1305/2013	Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005,
NFP	Nenávratný finančný príspevok
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 – 2020
RO	Riadiaci orgán
SR	Slovenská republika
Stratégia CLLD	Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok z PRV – projekt
príručka	Príručka pre žiadateľa o NFP
príručka 19.2	Príručka pre žiadateľa v rámci podopatrenia 19.2 -
Zákon o EŠIF	Zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Systém riadenia	Systém riadenia PRV 2014 -2020
Systém riadenia CLLD	Systém riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020
Výberová komisia	Výberová komisia pre schvaľovanie stratégií CLLD a výber MAS (ďalej len „Výberová komisia“) je zriadená gestorom CLLD ako spoločný orgán

	<p>zložený z členov riadiaceho orgánu pre PRV a riadiaceho orgánu pre IROP. Výberová komisia sa zriaďuje za účelom organizovania celého výberového procesu Miestnych akčných skupín (ďalej len „MAS“) v rámci podopatrenia 19.2 PRV, vrátane zabezpečenia hodnotenia predložených projektových zámerov pre Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou (ďalej len „stratégia“) a overenia vhodnosti zadefinovania hodnotiacich a výberových kritérií predkladaných jednotlivými MAS pre plánované opatrenia a následne predkladané žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej „ŽoNFP“). Na základe finančných alokácií Výberová komisia odporučí aby príslušným MAS bol po splnení podmienok podľa poradia udelený štatút MAS zo strany PPA.</p>
--	--

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2014 - 2020
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR PSK),
6. RIÚS PSK 2014 – 2020
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
10. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
11. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
12. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
13. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
14. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
15. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
16. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
17. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
18. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
19. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
20. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
21. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny
22. Interné materiály obce
23. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000
24. www.statistics.sk
25. Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012